

2016-2025

STRATEGIA ROZWOJU GMINY KOTLIN

Gmina Kotlin
ul. Powstańców Wielkopolskich 3, 63-220 Kotlin
www.kotlin.com

Kotlin, sierpień 2016

Wielkopolski Ośrodek Kształcenia i Studiów Samorządowych
www.wokiss.pl

Szanowni Państwo

W maju 2016 roku podjęliśmy decyzję o przystąpieniu do opracowania Strategii Rozwoju Gminy Kotlin na lata 2016-2025.

Dynamiczne zmiany zarówno wewnątrz samej Gminy, jak i w jej otoczeniu (zwłaszcza uruchomienie nowych unijnych środków dotacyjnych w perspektywie finansowej 2014-2020), wymagają podsumowania i oceny dotychczasowych dokonań oraz sporządzenia, zatwierdzenia i realizacji nowej Strategii. Z jednej strony uwzględnia ona kierunki rozwoju i zamierzenia, zapisane w dotychczasowych dokumentach planistycznych, a z drugiej strony bierze pod uwagę nowe wyzwania, wynikające z rosnących potrzeb i oczekiwań mieszkańców.

W opracowaniu szczególna uwaga została zwrócona na:

- wypracowanie kluczowych priorytetów i kierunków rozwoju Gminy*
- kwestię sprostania oczekiwaniom mieszkańców odnośnie rozbudowy infrastruktury komunalnej i społecznej*
- pogodzenie kwestii rozwoju budownictwa mieszkaniowego i gospodarki z zapewnieniem terenów usługowo-rekreacyjnych dla mieszkańców*
- zapewnienie rozwoju usług społecznych na jak najwyższym poziomie.*

Prace, związane z formułowaniem kierunków rozwoju Gminy i sposobów realizacji zamierzeń, były prowadzone przez szeroki zespół osób, zarówno pracowników Urzędu Gminy i jednostek gminnych, radnych, jak i reprezentantów różnych organizacji i instytucji, które na co dzień z nami współpracują. Ponadto każdy z mieszkańców miał możliwość zabrania głosu poprzez wypełnienie kwestionariusza ankietowego.

Zespół przygotowujący Strategię zdaje sobie sprawę z konieczności ciągłego udoskonalania powstałego programu strategicznego. Strategia nie jest bowiem dokumentem zarządzania operacyjnego, który tak jak budżet Gminy, musi być w 100% wykonany. Jest to plan zamierzeń, pokazujący kierunki rozwoju Gminy. Jego wykonanie zależy od wielu instytucji i zewnętrznych czynników. Pokazuje on jednak faktyczne możliwości Gminy w roku 2016 i stanowi początek nowego, wieloletniego procesu rozwoju. Wyznaczone projekty realizacyjne będą zapewne modyfikowane przez zmieniające się warunki zewnętrzne, ale zawsze powinny być zbieżne z misją Gminy, która mówi o rozwoju różnych form przedsiębiorczości oraz dążeniu do zapewnienia dobrych warunków życia wszystkim mieszkańcom przy wykorzystaniu istniejących zasobów i pojawiających się szans.

Na koniec składam serdeczne podziękowania wszystkim osobom, które przyczyniły się do powstania dokumentu Strategii.

Mirosław Paterczyk
Wójt Gminy Kotlin

**Osoby, które brały udział w pracach nad opracowaniem
Strategii Rozwoju Gminy Kotlin na lata 2016-2025 to:**

Imię i nazwisko	Funkcja/instytucja
Tomasz Kosiński	Przewodniczący Rady Gminy
Krzysztof Szyszka	Wiceprzewodniczący Rady Gminy
Zdzisław Staszak	Przewodniczący Komisji Rewizyjnej
Lucjan Antczak	Przewodniczący Komisji ZOKBP i OP
Hieronim Adamski	Przewodniczący Komisji PGBiF
Tomasz Graczyk	Radny
Marta Hudak	Radna
Dominika Kwiecińska	Radna
Marian Niewiada	Radny
Zbigniew Orpel	Radny, sołtys Magnuszewice
Zenon Osicki	Radny
Beata Skowrońska	Radna, sołtys Sławoszew
Robert Szyszka	Radny
Radosław Wałkiewicz	Radny
Grzegorz Warmuz	Radny
Jarosław Tomaszewski	Sołtys Kotlin
Józef Sołtysiak	Sołtys Kurcew
Mieczysław Frąszczak	Sołtys Orpiszewek
Szymon Matuszewski	Sołtys Parzew
Zbigniew Kostrzewski	Sołtys Racendów
Barbara Padrok	Sołtys Twardów
Ireneusz Przewłocki	Sołtys Wilcza
Anita Pasternak	Sołtys Wola książęca
Jarosław Wałkiewicz	Sołtys Wysogotówek
Mieczysław Stefaniak	Sołtys Wyszki
Władysław Woźniak	Klub Sportowy „Błękitni Sparta” Kotlin
Paweł Kaczmarek	Komenda Powiatowa Policji w Jarocinie - dzielnicowy
Marek Łapaj	Koordynator sportu
Jolanta Urbaniak	Grupowa Praktyka Pielęgniarek
Ewa Kasoła	Kierownik Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej
Janusz Barański	Dyrektor Domu Kultury w Kotlinie
Elżbieta Mikołajczak	Dyrektor Biblioteki Publicznej w Kotlinie
Edyta Orpel	Dyrektor Szkoły Podstawowej im .M. Konopnickiej w Kotlinie
Beata Siudzińska	Dyrektor Szkoły Podstawowej w Magnuszewicach

Marzena Tomaszewska	Dyrektor Szkoły Podstawowej im. K. Makuszyńskiego w Woli Książęcej
Wiesława Gomułka	Dyrektor Szkoły Podstawowej im. A. Fiedlera w Sławoszewie
Teresa Liczek	Dyrektor Gimnazjum im. Niepodległości Polski w Woli Książęcej
Jolanta Karwat	Dyrektor Gimnazjum im. Jana Pawła II w Kotlinie
Elżbieta Krawczyk	Dyrektor Przedszkola Publicznego „Słoneczko” w Kotlinie
Michał Urbaniak	Sekretarz Gminy
Jadwiga Dziekońska	Inspektor do spraw gospodarki przestrzennej i rolnictwa
Justyna Zawieja	Inspektor do spraw działalności gospodarczej i społecznych
Krystyna Paterczyk	Inspektor do spraw obsługi organów gminy
Zdzisława Kasprzak	Inspektor do spraw zamówień publicznych i inwestycji
Witold Jędraszczak	Kierownik Referatu Gospodarki Komunalnej
Alicja Błaszczuk	Referent do spraw administracyjnych komunalnych
Ewa Matuszczak	Podinspektor do spraw gospodarki wodnej i ochrony środowiska
Wanda Margiela	Inspektor do spraw obsługi sekretariatu
Mirosław Paterczyk	Wójt Gminy
Irena Antczak	Skarbnik Gminy

Koordynatorem prac nad opracowaniem dokumentu Strategii Rozwoju Gminy Kotlin była pani Irena Antczak – Skarbnik Gminy Kotlin.

Eksperci WOKiSS:

Radosław Szarleja, Marta Kamińska

SPIS TREŚCI

1. PROCES I METODY OPRACOWANIA STRATEGII	6
1.1. PROCES TWORZENIA STRATEGII ROZWOJU GMINY KOTLIN	6
1.2. STRUKTURA STRATEGII	8
2. UWARUNKOWANIA ROZWOJU GMINY.....	11
2.1. WYNIKI SONDAŻOWYCH BADAŃ ANKIETOWYCH	11
2.2. ANALIZA SWOT.....	23
3. WIZJA I MISJA ROZWOJU GMINY	30
3.1. WIZJA GMINY	30
3.2. MISJA ROZWOJU GMINY	30
4. CELE STRATEGICZNE.....	32
5. PROGRAMY I PROJEKTY STRATEGICZNE.....	35
5.1. ZAŁOŻENIA I KRYTERIA WYBORU PROGRAMÓW I PROJEKTÓW STRATEGICZNYCH	35
5.2. ZESTAWIENIE PROGRAMÓW I PROJEKTÓW STRATEGICZNYCH.....	35
5.3. ZAKRES CZASOWY PLANOWANYCH PRZEDSIĘWZIĘĆ	37
5.4. PREZENTACJA I UZASADNIENIE PROGRAMÓW I PROJEKTÓW STRATEGICZNYCH.....	38
6. OKREŚLENIE ZBIEŻNOŚCI STRATEGII ROZWOJU GMINY ZE STRATEGIAMI NA SZCZEBŁU WOJEWÓDZKIM I KRAJOWYM	74
6.1. OKREŚLENIE ZBIEŻNOŚCI STRATEGII ROZWOJU GMINY KOTLIN NA LATA 2016-2025 ZE STRATEGIĄ ROZWOJU KRAJU 2020	74
6.2. OKREŚLENIE ZBIEŻNOŚCI STRATEGII ROZWOJU GMINY KOTLIN NA LATA 2016-2025 ZE STRATEGIĄ ROZWOJU WOJEWÓDZTWA WIELKOPOLSKIEGO DO 2020 ROKU.....	76
6.3. OKREŚLENIE ZBIEŻNOŚCI STRATEGII ROZWOJU GMINY KOTLIN NA LATA 2016-2025 Z WIELKOPOLSKIM REGIONALNYM PROGRAMEM OPERACYJNYM NA LATA 2014-2020	79
6.4. OKREŚLENIE ZBIEŻNOŚCI STRATEGII ROZWOJU GMINY KOTLIN NA LATA 2016-2025 Z PROGRAMEM ROZWOJU OBSZARÓW WIEJSKICH NA LATA 2014-2020	80
7. WDRAŻANIE STRATEGII ROZWOJU GMINY.....	82
7.1. WDRAŻANIE ZAPISÓW STRATEGII	82
7.2. MONITORING REALIZACJI STRATEGII	82
7.3. OCENA SKUTKÓW REALIZACJI STRATEGII (EWALUACJA)	84
7.4. EWENTUALNE KOREKTY PLANU I JEGO AKTUALIZACJA.....	85
7.5. INFORMOWANIE SPOŁECZEŃSTWA	85
8. SPIS TABEL	87
9. SPIS WYKRESÓW	87
10. SPIS RYSUNKÓW	87
ZAŁĄCZNIK 1. FORMULARZ ANKIETY.....	88

1. PROCES I METODY OPRACOWANIA STRATEGII

1.1. Proces tworzenia Strategii Rozwoju Gminy Kotlin

Po kilku miesiącach intensywnych prac dobiegł końca proces opracowywania Strategii Rozwoju Gminy Kotlin na lata 2016-2025, który rozpoczął się w maju 2016 roku podjęciem decyzji o przystąpieniu do sporządzenia tego najważniejszego dokumentu, dotyczącego rozwoju samorządu.

Powodów takiej decyzji było kilka, a kluczowym był brak aktualnej strategii, bowiem poprzednia obowiązywała na lata 2001-2010. Mimo tego, że polskie ustawodawstwo nie narzuca samorządom gminnym obowiązku posiadania strategii, to olbrzymia większość gmin przygotowuje i zatwierdza takie dokumenty, a następnie wdraża ich zapisy. Główne powody takiego postępowania wynikają z trzech podstawowych funkcji strategii. Są nimi:

- Funkcja pierwsza – uchwalona strategia to **bezpośrednia podstawa do działań** organów samorządu w tych dziedzinach i w tych zakresach, które wynikają z kompetencji samorządu.
- Funkcja druga – strategia umożliwia **pośrednie oddziaływanie** (informacyjne, inspiracyjne, mobilizujące, organizacyjne, edukacyjne, a także pomocowe) względem podmiotów autonomicznych tak, aby podmioty te poprzez swą działalność, realizowaną w imię własnych dążeń, służyły celom rozwoju gminy.
- Funkcja trzecia, mająca szczególne znaczenie w obecnej dobie, strategia to **narzędzie w staraniach o uzyskanie zewnętrznych środków pomocowych**, zwłaszcza ze źródeł Unii Europejskiej.

Ten ostatni aspekt jest szczególnie istotny w związku z uruchomieniem pod koniec 2015 roku funduszy unijnych na lata 2014-2020.

Władze Gminy zdecydowały, że dokument Strategii zostanie sporządzony własnymi siłami pracowników samorządowych i mieszkańców przy wsparciu zewnętrznych ekspertów ze stowarzyszenia Wielkopolski Ośrodek Kształcenia i Studiów Samorządowych (WOKiSS), odpowiedzialnych za merytoryczną koordynację prac.

Proces sporządzania Strategii był więc wspólną pracą liczного grona przedstawicieli samorządu (pracowników Urzędu Gminy, gminnych jednostek organizacyjnych, radnych oraz lokalnych przedsiębiorców i przedstawicieli różnych grup społecznych). Charakterystyczną cechą tego procesu była szeroka partycypacja przedstawicieli różnych instytucji z terenu Gminy w określaniu możliwości rozwojowych i budowaniu programów strategicznego rozwoju.

Prace zostały podzielone na kilka etapów, których przebieg opisano poniżej. Proces ten był zgodny z podstawowymi zasadami planowania strategicznego. Model zarządzania strategicznego w literaturze przedstawiany jest przeważnie w postaci cyklu: analiza (diagnoza) → planowanie → wdrażanie → ocena, która w kolejnej fazie przyjmuje postać korekty i aktualizacji planów.

Zgodnie z powyższym modelem, formułowanie strategii zostało poprzedzone dokonaniem analizy obecnej sytuacji Gminy.

Bardzo cennym, wykorzystanym w pracach nad Strategią, źródłem informacji był **sondaż ankietowy**, przeprowadzony wśród mieszkańców Gminy poprzez zamieszczenie formularza na stronie internetowej Gminy oraz rozprowadzanie ankiet w Urzędzie Gminy, sołectwach oraz poprzez młodzież szkolną. Łącznie wypełniono 209 ankiet. Ze względu na dobór próby badanie nie może być traktowane jako w pełni reprezentatywny głos lokalnej społeczności – jego cel był inny – możliwość wypowiedzenia się na temat warunków życia w Gminie i kierunków jej rozwoju przez grupę aktywnych mieszkańców. Sondaż był więc ważną, ale nie jedyną, formą partycypacji społecznej w procesie budowania Strategii.

W Rozdziale 2 zostały przedstawione wyniki badań, natomiast wzór ankiety został zamieszczony w Załączniku 1 (na końcu niniejszego opracowania).

Inną, bardzo ważną formą udziału lokalnej społeczności w planowaniu rozwoju Gminy, były **wywiady z przedstawicielami środowisk i grup społecznych oraz organizacji i instytucji z terenu Gminy**. Łącznie przeprowadzono indywidualne spotkania z kilkudziesięcioma osobami - kluczowymi pracownikami Urzędu Gminy, szefami jednostek gminnych i pozagminnych, radnymi, sołtysami, przedsiębiorcami, przedstawicielami organizacji pozarządowych i młodzieżą gimnazjalną. Ich celem było poznanie opinii tych osób na temat warunków życia na terenie Gminy (stanowiły one podstawę do sporządzenia analizy SWOT) oraz propozycji ich poprawy.

Spotkanie, podsumowujące część diagnostyczną prac i wprowadzające do części planistycznej, odbyło się 27 czerwca 2016 roku z udziałem grona przedstawicieli społeczności gminnej – kierownictwa i pracowników Urzędu Gminy, radnych oraz szefów jednostek i instytucji, działających na terenie Gminy.

W pierwszej części było ono poświęcone prezentacji podstawowych danych o Gminie oraz podsumowaniu diagnozy stanu Gminy (w formie analizy SWOT), zaprezentowanej w podziale na poszczególne aspekty życia Gminy. Analiza dotychczas zgromadzonych danych (informacje statystyczne, raporty, sprawozdania, ankiety, wywiady) pozwoliła na zidentyfikowanie zarówno atutów (silnych stron) Gminy, jak i braków i problemów, które zostały omówione i uzupełnione w trakcie plenarnej dyskusji. Stały się one podstawą procesu planistycznego, bowiem atuty są tymi elementami, na których należy bazować, planując dalszy rozwój Gminy. Z kolei usunięcie bądź zniwelowanie braków i problemów to zadania, których realizacja powinna przyczynić się do lepszego zaspokajania potrzeb mieszkańców Gminy.

Jednym z punktów spotkania była dyskusja na temat wizji i misji rozwoju Gminy, czyli ich pożądanego obrazu docelowego oraz kierunków rozwoju i głównych działań w celu uzyskania tego stanu w przyszłości.

Następnie zaprezentowano propozycję kilkudziesięciu konkretnych działań (uporządkowanych tematycznie), których wdrożenie w okresie obowiązywania Strategii powinno w dużym stopniu przyczynić się do zaspokojenia zgłoszonych potrzeb mieszkańców i doprowadzić do zamierzonego stadium rozwoju Gminy. Zestawienie działań zostało przygotowane na podstawie wyników wywiadów, ankiet, konsultacji, analiz i obserwacji. W trakcie plenarnej dyskusji jej uczestnicy odnieśli się do propozycji i zgłosili swoje uwagi i propozycje uzupełnień.

Po spotkaniu konsultanci przesłali uporządkowane wersje propozycji analizy SWOT, wizji, misji, celów i projektów strategicznych do Urzędu Gminy w celu ich zaopiniowania.

Ostatnie spotkanie, podczas którego konsultant WOKiSS wraz z kierownictwem Urzędu Gminy wypracowali ostateczną postać głównych elementów dokumentu Strategii, odbyło się 8 sierpnia 2016 roku.

W kolejnym etapie prac uzasadniono wybór i opisano wszystkie cele, programy i projekty strategiczne. Zaproponowano także sposób monitorowania wykonania Strategii za pomocą zestawu wskaźników po to, aby w każdej chwili istniała możliwość sprawdzenia, czy przyjęte zadania są realizowane terminowo i w sposób określony w dokumencie strategii.

1.2. Struktura strategii

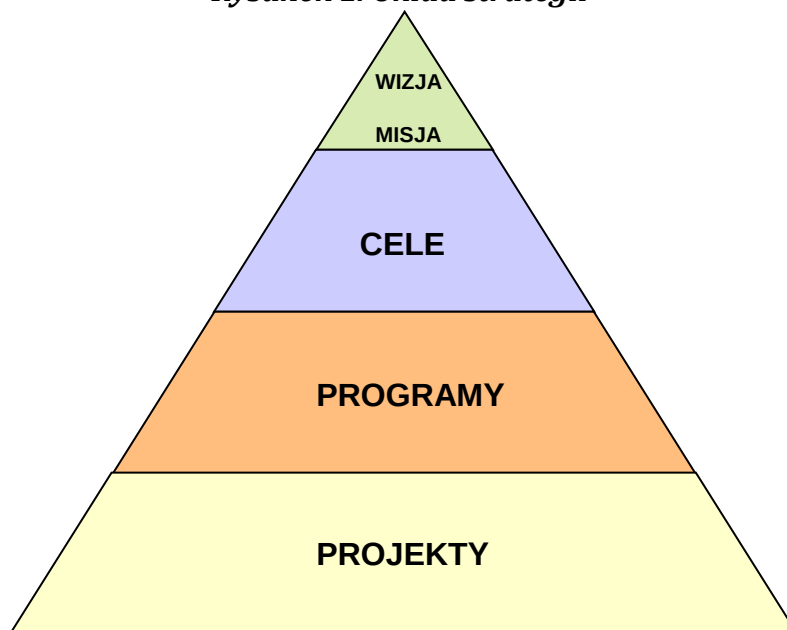
Opracowana Strategia jest dokumentem o wyrazistej, logicznej strukturze.

Najważniejszym, wyjściowym elementem jest **wizja Gminy**, która określa pożądany przez mieszkańców jej wizerunek w perspektywie najbliższych kilkunastu lat, czyli jest swoistym „zdjęciem” Gminy.

Kolejnym elementem jest **misja rozwoju Gminy**, która określa, jaki powinien być kierunek rozwoju Gminy w perspektywie następnych kilkunastu lat i jakie są priorytety samorządu w działaniach na rzecz zaspokojenia potrzeb mieszkańców, czyli osiągnięcia stanu, określonego w wizji. Misja jest sentencją, która najlepiej ujmuje główne kierunki działania samorządu, jednocześnie wskazuje priorytety działalności w najbliższych latach, ale przede wszystkim jest najlepszym podsumowaniem całego opracowywanego planu strategicznego.

Strategia jest zorganizowana na kilku poziomach; strukturą swoją przypomina piramidę, której wierzchołek stanowią wizja i misja. Następnie wyróżniono niższe poziomy planowania:

1. Cele strategiczne
2. Programy strategiczne
3. Projekty realizacyjne
4. Zadania do wykonania.

Rysunek 1. Układ strategii¹

Każdy cel, program i projekt zostały w dokumencie Strategii dokładnie uzasadnione i scharakteryzowane.

Następnym, po misji poziomem, planowania są **cele strategiczne**. Wynikają one bezpośrednio z misji – konkretnie definiują kierunki rozwoju Gminy tam określone, jednocześnie pozwalają na zachowanie jasnego podziału Strategii, grupując poszczególne programy i projekty. Ich realizacja w przyjętej perspektywie czasowej powinna doprowadzić do osiągnięcia pożądanego stanu rozwoju Gminy, określonego w ich wizji. Z kolei **programy strategiczne** są „tematami” działań, których wykonanie powoduje osiągnięcie określonych celów. Programy strategiczne grupują projekty, związane tematycznie z poszczególnymi dziedzinami życia, czy działania samorządu. **Projekty realizacyjne** to już konkretne przedsięwzięcia, najłatwiej mierzalne przy wdrażaniu Strategii. Projekty te zostały w niniejszym dokumencie szczegółowo rozpisane. Każdy projekt opatrzono opisem, w którym przedstawiono uzasadnienie jego wyboru oraz inne, ważne dla jego realizacji, informacje. Dodatkowo dla projektów opracowano zestaw niezbędnych danych, obejmujących przede wszystkim **zadania**, czyli czynności do wykonania w ramach każdego projektu. Zostały tutaj również określone inne informacje – opis beneficjentów i celu, dla jakiego projekt jest realizowany, informacje o jednostce odpowiedzialnej za jego wykonanie oraz jednostkach współpracujących, a także daty realizacji poszczególnych zadań.

W pracy nad wszystkimi powyższymi elementami Strategii uwzględniono wymagania pryncypiów zarządzania strategicznego, które składa się z czterech zasadniczych faz działania:

- 1) diagnozy
- 2) planowania
- 3) wdrożenia
- 4) oceny.

¹ Źródło wszystkich rysunków, tabel i wykresów w dokumencie Strategii to opracowania własne.

Kluczowym elementem w przygotowaniu Strategii rozwoju jest planowanie, ale o sukcesie realizacji planu decyduje sposób jego wdrożenia. Ponieważ większość problemów, związanych z realizacją Strategii, wynika najczęściej z niezbyt precyzyjnego zdefiniowania celów i zadań, jakie mają zostać wykonane, dlatego w przedstawionym dokumencie starano się stworzyć jak najbardziej przejrzysty schemat programów i projektów realizacyjnych, ułatwiający zrozumienie ich zasadności. Duży nacisk położono na opisanie celów, programów i poszczególnych projektów, które jako finalne „produkty” przeprowadzonych analiz i konsultacji, wynikają bezpośrednio z opisanych w pierwszej części Strategii (diagnozie Gminy) uwarunkowań rozwojowych oraz przyjętych strategicznych kierunków rozwoju Gminy.

Należy podkreślić, że Strategia jest tzw. planem maksymalnym, to znaczy obejmuje ona wszystkie przedsięwzięcia, jakie mieszkańcy chcieliby, aby były zrealizowane do 2025 roku – aby tak się stało, muszą być w pełni spełnione wszystkie warunki, związane z pozyskaniem środków własnych, środków zewnętrznych oraz z wykorzystaniem zdolności technicznych i organizacyjnych.

W rzeczywistości cele, zapisane w Strategii, nigdy nie są osiągnięte dokładnie w takim zakresie, w jakim są za pierwszym razem zaplanowane, bowiem w ciągu wielu lat realizacji przedsięwzięć strategicznych zmienia się zarówno samorząd, jak i jego otoczenie – pojawiają się nowe koncepcje, wyzwania, oczekiwania i możliwości, których konsekwencją jest zmiana lub nawet zaniechanie części pierwotnych planów, a w ich miejsce wprowadzane są inne.

2. UWARUNKOWANIA ROZWOJU GMINY

2.1. Wyniki sondażowych badań ankietowych

2.1.1. Organizacja badań

Prace nad przygotowaniem najważniejszego dokumentu planistycznego – Strategii Rozwoju Gminy Kotlin na lata 2016–2025, prowadzono z udziałem lokalnej społeczności. Jedną z form partycypacji była możliwość wypełnienia formularza badania ankietowego, dotyczącego oceny obecnych warunków życia na terenie Gminy oraz oczekiwanych przez badanych kierunków jej dalszego rozwoju.

W badaniu wzięło udział 209 osób z terenu Gminy. Formularz ankiety składał się z 6 pytań tematycznych, podzielonych na dwa aspekty problemowe. W pierwszej części respondenci oceniali obecne warunki życia w Gminie, w drugiej natomiast wskazywali na najważniejsze działania do przeprowadzenia na jej terenie. Pierwsza część, w celu uwzględnienia szerszego zakresu tematycznego, zawierała rozbudowany moduł macierzowy, w którym badani nadawali podanym stwierdzeniom odpowiednie oceny wg 5-stopniowej skali (ocena bardzo dobra, dobra, przeciętna, zła, bardzo zła lub odpowiedź „nie mam zdania”).

Przyjęto, że cel badania zostanie osiągnięty, jeśli spełnione zostaną następujące warunki:

- badani oceniają warunki życia w Gminie
- określone zostaną pozytywne i negatywne aspekty życia w Gminie
- wskazane zostaną najbardziej oczekiwane działania inwestycyjne i nieinwestycyjne
- na terenie całej Gminy
- respondenci wskażą najważniejsze sprawy do załatwienia na terenie miejscowości zamieszkania
- badani wskażą dodatkowe uwagi i opinie
- respondenci wypełnią metryczkę.

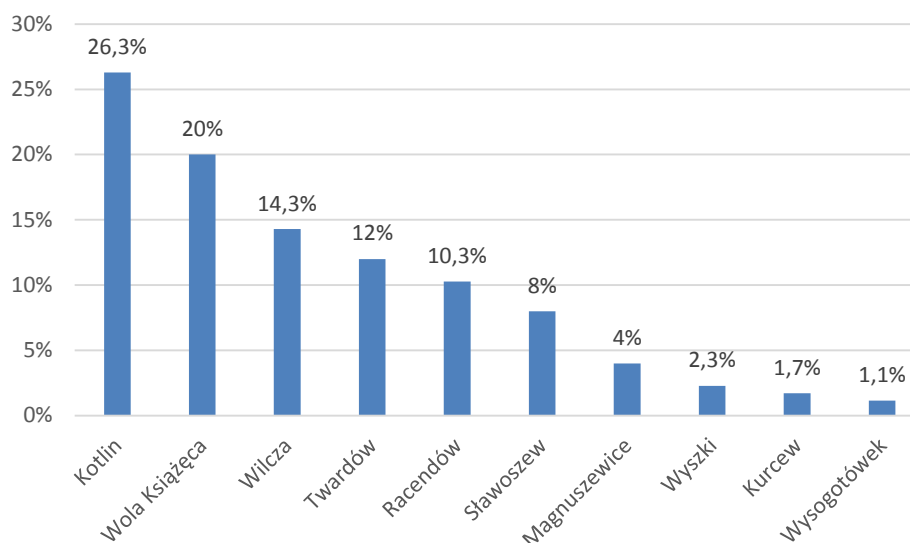
a) Teren badań

Badanie miało miejsce w czerwcu 2016 roku. Tradycyjne formularze papierowe ankiety były dostępne dla klientów Urzędu Gminy, jednostek organizacyjnych samorządu oraz ich pracowników, a także przekazane, poprzez uczniów, rodzicom do szkół z terenu Gminy. Ankieta w formie elektronicznej znalazła się na stronie internetowej gminy Kotlin pod linkiem: strategia-kotlin.badanie.net. Biorąc to pod uwagę można stwierdzić, iż ankieta była powszechnie dostępna, a terenem badań był obszar całej gminy Kotlin.

Z odpowiedzi badanych wynika, iż w ankiecie brali udział przedstawiciele prawie wszystkich miejscowości z terenu Gminy, co prezentuje poniższy wykres. Najliczniej reprezentowani są mieszkańcy Kotliny oraz Woli Książęcej. W badanej grupie zabrakło mieszkańców dwóch miejscowości: Orpiszewek oraz Parzew, jednak ze względu na

wielkość tych miejscowości oraz reprezentatywność badania, należy uznać że analizą objęto obszar całej Gminy.

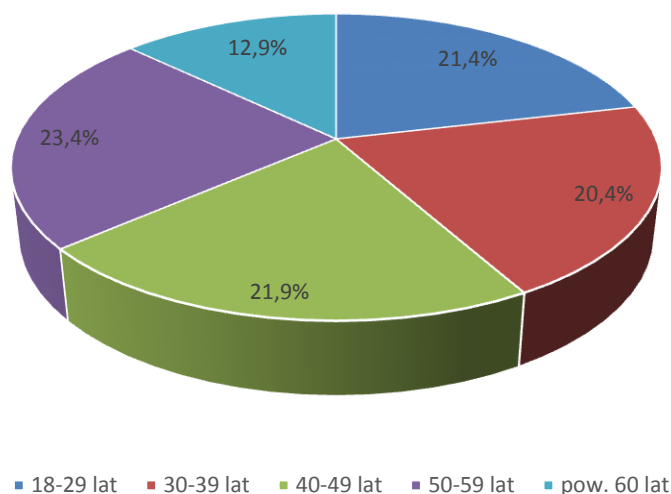
Wykres 1. Miejscowości pochodzenia respondentów ankiety

Zdecydowana większość, bo aż 82% badanych deklaruje, iż zamieszkuje obszar Gminy od ponad 20 lat. Tylko 2 osoby są jej mieszkańcami krócej niż 5 lat. Udział w badaniu tak sporej liczby osób zamieszkałych na tym obszarze od dłuższego czasu zwiększa dodatkowo autentyczność zebranych ocen. Mieszkańcy ci bardzo silnie związani są ze społecznością lokalną oraz trafnie diagnozują występujące problemy i potrzeby.

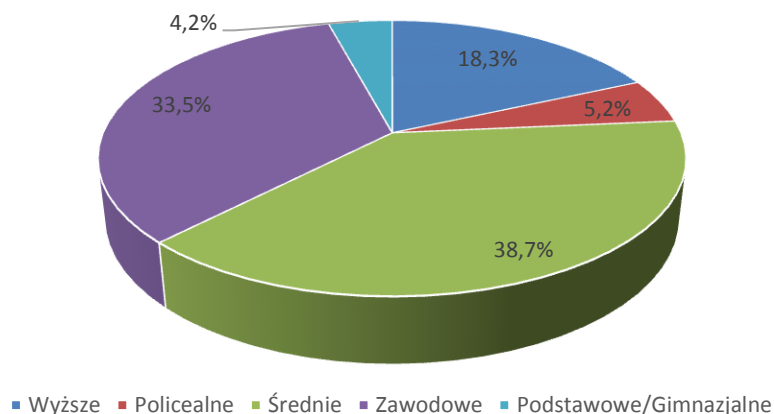
b) Charakterystyka grupy badawczej

W badanej grupie nieznacznie dominowały kobiety, stanowiąc 54% respondentów. Ankietowani reprezentują wszystkie przedziały wiekowe, co pokazuje kolejny wykres z danymi, dotyczącymi udziału poszczególnych grup wiekowych. Rozkład badanych według tego kryterium jest prawie równomierny, zaznacza się jedynie stosunkowo mniejszy, blisko 13%, udział grupy najstarszej.

Wykres 2. Udział poszczególnych grup wiekowych w badaniu ankietowym

Panie dominują w prawie wszystkich grupach wiekowych, a największą ich przewagę odnotowano w przedziale 30-39 lat, gdzie stanowią 67,5%. Mężczyźni w badaniu stanowią większość w najmłodszej grupie wiekowej, stanowiąc 59% badanych w tym wieku.

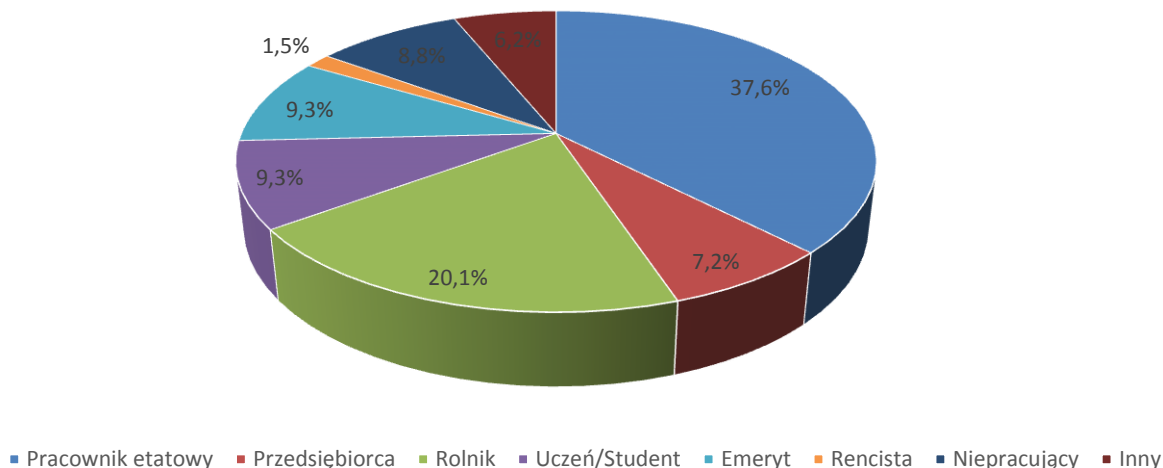
Analiza badanej grupy uwzględniająca poziom wykształcenia respondentów została graficznie przedstawiona poniżej.

Wykres 3. Poziom wykształcenia badanej grupy mieszkańców

Najliczniej w badaniu reprezentowani są mieszkańcy z wykształceniem średnim (39%) i zawodowym (34%), stanowiący łącznie ponad 72% ankietowanych. Znacznie mniejszy udział w diagnozie miały osoby z wykształceniem wyższym (18%) oraz policealnym (5%) i podstawowym (4%). W grupie respondentów z wykształceniem średnim dominują kobiety, stanowiąc 52,7%, a z wykształceniem zawodowym mężczyźni, stanowiąc 53,1%. Osoby z wykształceniem wyższym w przeważającej części stanowią panie (68,6%).

Ukazana na kolejnym wykresie struktura zawodowa osób biorących udział w ankiecie wskazuje na zdecydowaną przewagę pracowników etatowych (38%) oraz nieco mniejszy udział rolników (20%). Pozostałe grupy stanowią poniżej 10% ankietowanych.

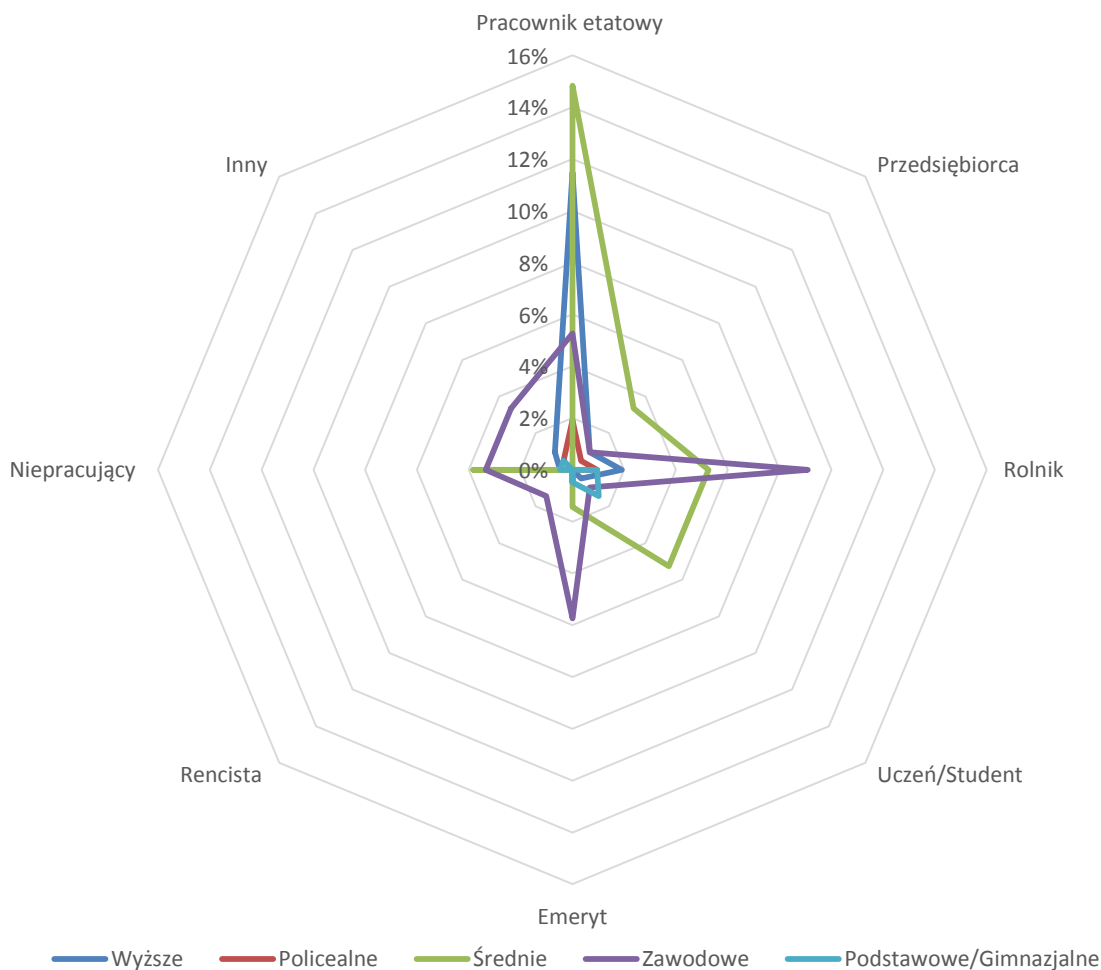
Wykres 4. Status zawodowy badanej grupy mieszkańców Gminy

W najliczniejszej grupie pracowników etatowych dominują panie, stanowiąc 56%. Kobiety dominują także w grupach: rencistów (100%), emerytów (72,2%) oraz osób niepracujących (70,6%). Zdecydowana przewaga mężczyzn dotyczy natomiast grupy przedsiębiorców (85,7%) oraz rolników (59%).

Dla szerszego przedstawienia badanych w ankiecie mieszkańców Gminy, przedstawiono również zestawienie wykształcenia respondentów z ich statusem ekonomicznym. W najliczniejszej grupie osób z wykształceniem średnim dominują pracownicy etatowi. Osoby takie stanowią również znaczny udział wśród rolników i w grupie uczniów/studentów. Osoby z wykształceniem zawodowym to głównie rolnicy oraz osoby przebywające na emeryturze. Odznaczają się one również w grupie pracowników etatowych. Tą najliczniej reprezentowaną grupę ekonomiczną stanowią także w sporej liczbie osoby z wykształceniem wyższym.

Wykres 5. Zestawienie statusu ekonomicznego badanych z ich poziomem wykształcenia

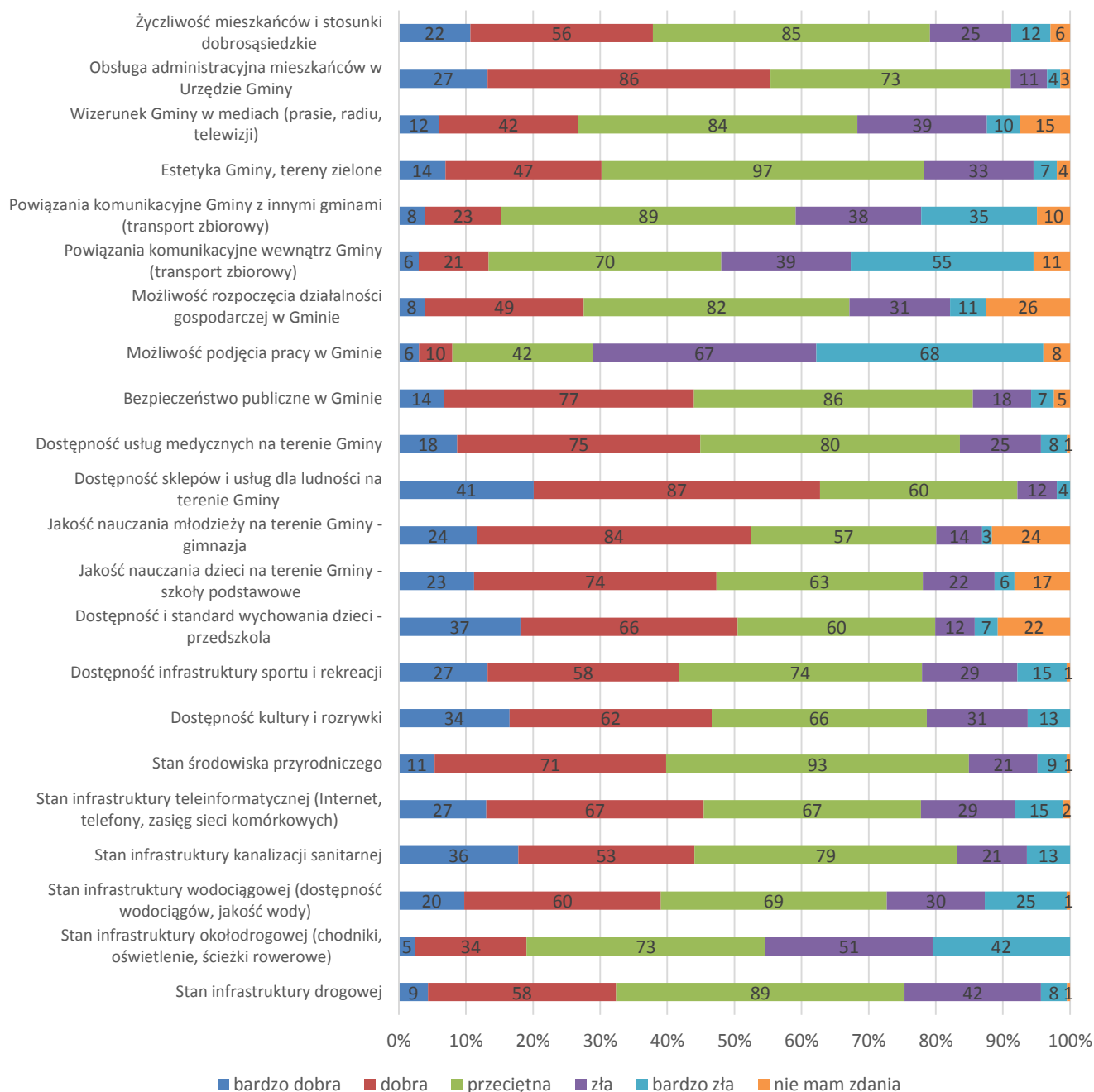

2.1.2. Ocena warunków życia w gminie Kotlin

Badani, określając warunki życia w Gminie, odpowiadali na 3 pytania. W pierwszym z nich proszono o ocenę w 5-stopniowej skali, od „bardzo dobre” do „bardzo złe”, wybrane elementy, składające się na ich sytuację bytową. Do oceny wybrano 22 aspekty, takie jak: infrastruktura, edukacja, zdrowie, oferta spędzania wolnego czasu (kultura, rozrywka, sport, rekreacja), oferta sektora usług, estetyka Gminy, czy powiązania komunikacyjne Gminy. Odpowiedzi przedstawiono na kolejnym wykresie.

Mieszkańcy Gminy Kotlin najlepiej oceniają *Dostępność sklepów i usług dla ludności na terenie Gminy* (20% ocen „bardzo dobrych” i 42% „dobrych”). Dużą liczbę bardzo pozytywnych wskazań ma także: *Dostępność i standard wychowania dzieci – przedszkola* (18% ocen „bardzo dobrych” i 32% „dobrych”) oraz *Stan infrastruktury kanalizacji sanitarnej* (17% ocen „bardzo dobrych” i 25% „dobrych”). Badani ocenili „dobrze” kwestie, związane z *Obsługą administracyjną mieszkańców w Urzędzie Gminy* (41% badanych) oraz *Jakością nauczania młodzieży na terenie Gminy – gimnazja* (40% odpowiedzi).

Wykres 6. Ocena badanych dotycząca warunków życia w Gminie Kotlin (liczba wskazań)

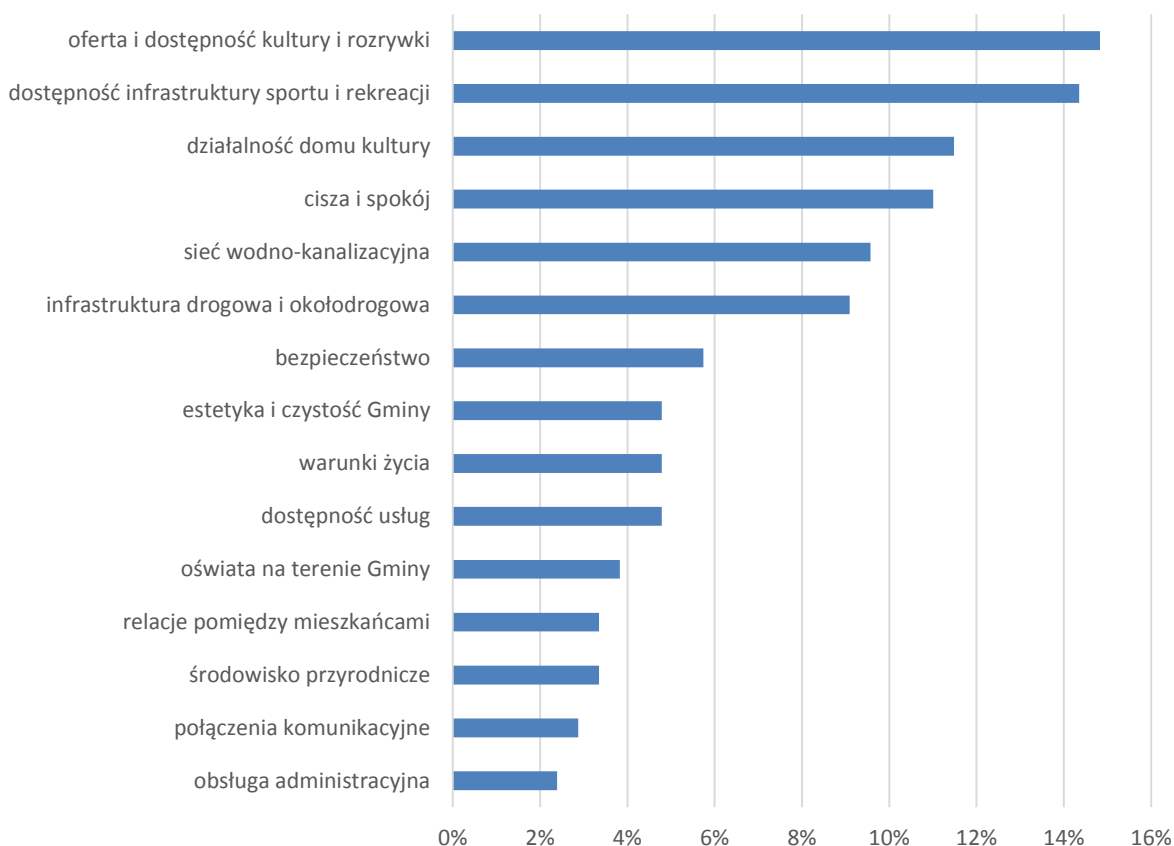
Uwzględniając również mniej pozytywne elementy życia w Gminie mieszkańcy najgorzej ocenili: *Możliwość podjęcia pracy w Gminie* (33% ocen „bardzo zła” oraz 32% „zła”), *Powiązania komunikacyjne wewnątrz Gminy* (transport zbiorowy) (26% ocen „bardzo zła” oraz 26% „zła”) oraz *Stan infrastruktury okołodrogowej* (chodniki, oświetlenie, ścieżki rowerowe) (20% ocen „bardzo zła” oraz 24% „zła”).

2.1.3. Silne i słabe strony Gminy

W kolejnych dwóch pytaniach badani byli proszeni o wskazanie najważniejszych, ich zdaniem, pozytywnych elementów oraz problemów, związanych z życiem w Gminie Kotlin. Były to pytania otwarte – respondenci mieli swobodę we wpisywaniu własnych uwag.

Najczęściej podawane odpowiedzi, związane z pozytywnymi aspektami, przedstawiono na poniższym wykresie. Mieszkańcy najbardziej cenią sobie ofertę oraz dostępność kultury i rozrywki (14,8%), co zapewne powiązane jest z licznymi, pozytywnymi ocenami działalności Domu Kultury (11,5%). Dużo wskazań w tym pytaniu otrzymała także kwestia dostępności infrastruktury sportu i rekreacji (14,4%), w tym również placów zabaw.

Wykres 7. Wskazane przez badanych najważniejsze pozytywne elementy życia w gminie Kotlin (% odpowiedzi respondentów)

W tym pytaniu mieszkańcy wskazywali wielokrotnie elementy, charakteryzujące Gminę, tj.: cisza i spokój (11%), poczucie bezpieczeństwa (5,7%), estetyka i czystość Gminy (4,8%) oraz środowisko przyrodnicze (3,3%).

Kolejne pytanie to już całkiem odmienna perspektywa. Proszono w nim badanych o wskazanie najważniejszych problemów, negatywnych aspektów życia w Gminie Kotlin. Wśród najczęściej pojawiających się odpowiedzi, przedstawionych na poniższym wykresie, pojawiało się wskazanie na brak miejsc pracy. Odpowiedział tak co czwarty

badany. Jest to spory problem, który ankietowani łączyli z brakiem inwestorów, terenów inwestycyjnych oraz brakiem przemysłu w regionie (4,8%).

Następnym zagadnieniem, zdiagnozowanym przez ankietowanych, był zły stan infrastruktury okołodrogowej (16,7%), w tym jakość chodników oraz stan i liczba ścieżek rowerowych (8,1%). Niezadowolający jest także stan dróg (9,1%).

Wykres 8. Wskazane przez badanych najważniejsze negatywne aspekty życia w gminie Kotlin (% odpowiedzi respondentów)

Badani oczekiwali również usprawnienia działania infrastruktury wodociągowej, a przede wszystkim poprawy jakości wody (8,6%). Istotną kwestią jest znaczna liczba wskazań na konieczność zwiększenia bezpieczeństwa na terenie Gminy (6,2%).

2.1.4. Najważniejsze działania inwestycyjne i nieinwestycyjne

Następne pytania badania to wskazanie na działania oczekiwane przez mieszkańców. Podzielono je na przedsięwzięcia inwestycyjne i nieinwestycyjne.

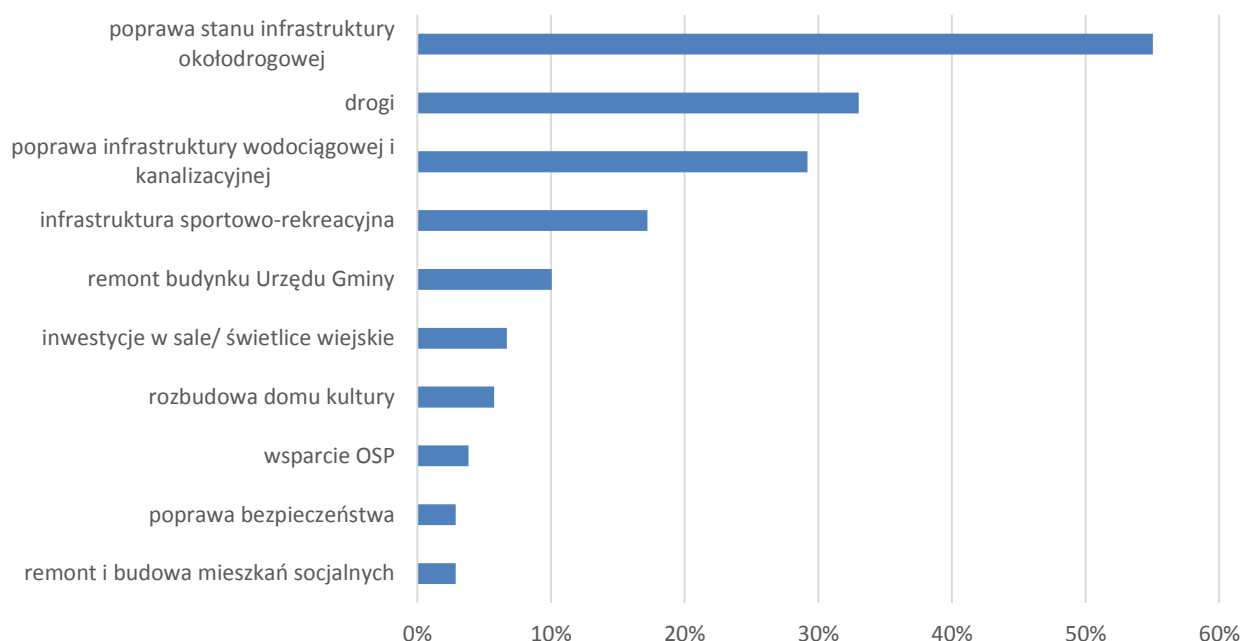
Najistotniejsze działania w Gminie Kotlin, wskazane przez badanych, to głównie przedsięwzięcia inwestycyjne, przedstawione na kolejnym wykresie. Najczęściej pojawiające się potrzeby to poprawa infrastruktury okołodrogowej, na co wskazała ponad połowa badanych, w tym co czwarty badany podkreślał konieczność budowy oraz remontu ścieżek rowerowych (24,4%), a na poprawę stanu chodników wskazało 18,7% badanych. Istotną kwestią, wymienianą przez co trzecią osobę, jest konieczność remontu dróg oraz rozbudowy ich sieci.

Badani mieszkańcy oczekują również rozbudowy infrastruktury wodociągowej i kanalizacyjnej (33%), przy czym szczególnie podkreślano konieczność rozbudowy sieci kanalizacyjnej (17,7%).

Kolejne wskazania badanych odnoszą się do infrastruktury, związanej ze spędzaniem czasu wolnego. Mieszkańcy chcieliby mieć dostęp do szerszej infrastruktury sportowej

oraz obszarów rekreacyjnych (17,2%). Dostrzegana jest także potrzeba stworzenia miejsca wspólnego przebywania mieszkańców, integracji i działań społeczności lokalnej poprzez inwestycje w sale i świetlice wiejskie (6,7%). Z wydarzeniami kulturalnymi oraz rozwojem zainteresowań związane są odpowiedzi, dotyczące konieczności rozbudowy domu kultury w Kotlinie (5,7%) oraz innych, bardziej rozproszonych na obszarach wiejskich, ośrodków kultury.

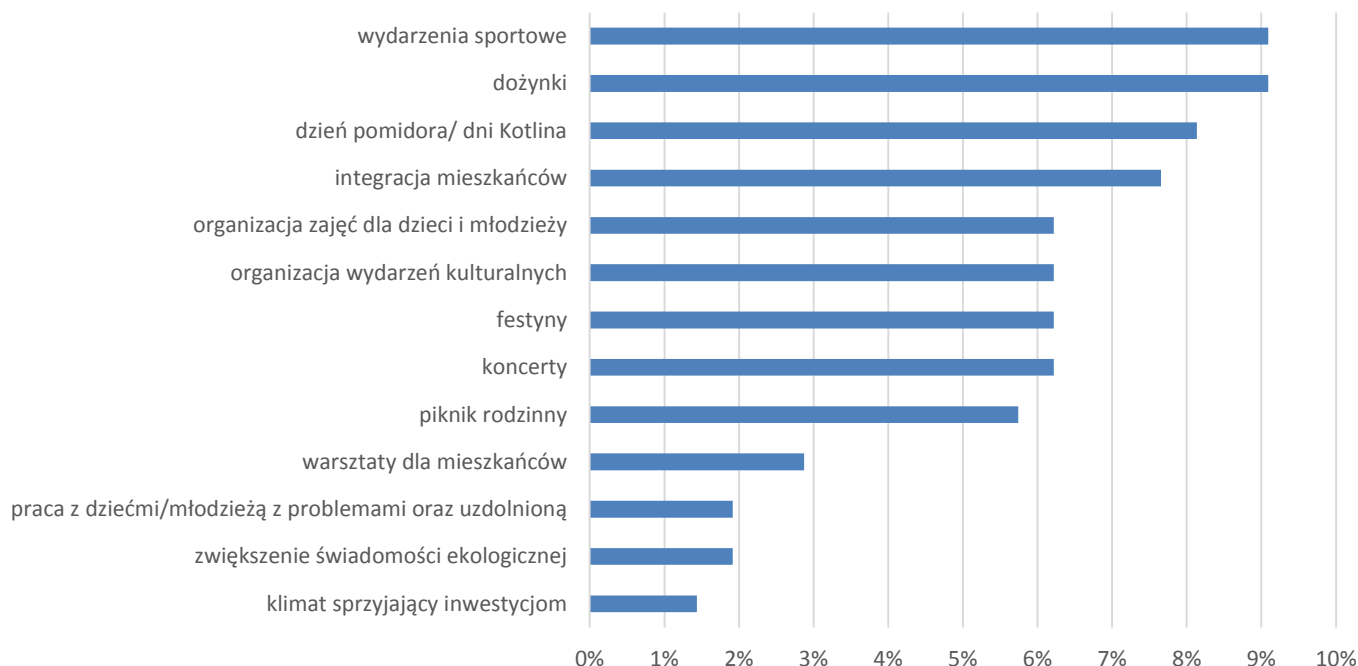
Wykres 9. Najważniejsze działania inwestycyjne na terenie Gminy wskazane przez badanych (% odpowiedzi respondentów)

Wśród odpowiedzi nie wymienionych na wykresie, ze względu na proporcjonalnie niewielką liczbę wskazań, pojawiły się: poprawa estetyki Gminy (1,9%), remont szkół (1,9%), usprawnienie komunikacji publicznej (1,4%) oraz działania przyciągające inwestorów i zmierzające do utworzenia dodatkowych miejsc pracy (1%).

Mieszkańców zapytano także, na jakie działania pozainwestycyjne należy w pierwszej kolejności przeznaczać środki z budżetu Gminy. Najczęstsze odpowiedzi prezentuje poniższy wykres.

Wykres 10. Najważniejsze działania nieinwestycyjne na terenie Gminy wskazane przez badanych (% odpowiedzi respondentów)

Badani wskazywali przede wszystkim na organizację wydarzeń sportowych oraz rozrywkowych. Ponad 9% określiło, że Gmina w większym stopniu powinna wspierać zawody i imprezy sportowe zarówno półprofesjonalne, jak i te rozgrywane w formule rywalizacji gmin lub szkół.

Ankietowanym odpowiada obecnie przeprowadzana forma imprez rozrywkowych organizowanych w Gminie i chcieliby, aby został utrzymany obecny harmonogram.

Mieszkańcy w badaniu deklarują chęć większej integracji (7,7%) i oczekują stworzenia przestrzeni wspólnych działań. Jednym z przedsięwzięć, może być wskazywana w ankiecie, organizacja warsztatów i spotkań tematycznych (2,9%).

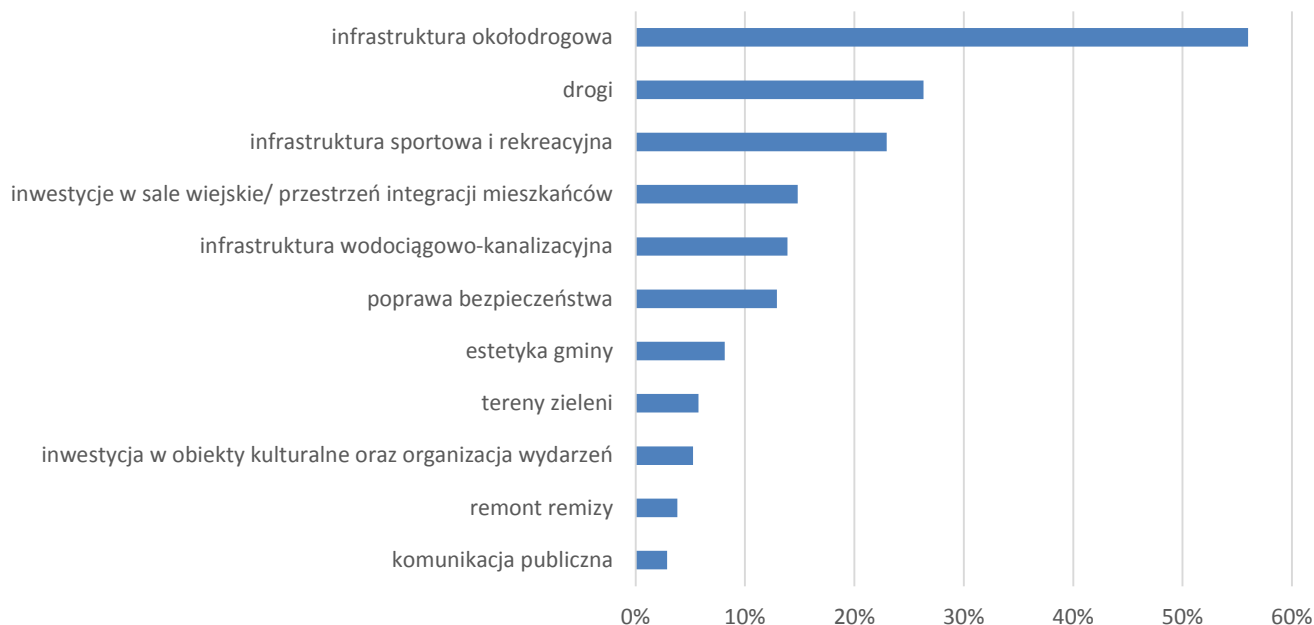
Inne kwestie, na które zwracali uwagę badani, to zaspokojenie potrzeb dzieci i młodzieży, nie tylko poprzez organizację dla nich zajęć dodatkowych (6,2%), ale także poprzez specjalne wsparcie zarówno dla dzieci znajdujących się w trudnej sytuacji, jak i tych szczególnie uzdolnionych (1,9%).

Wśród odpowiedzi nie uwzględnionych na wykresie znalazły się wskazania na: stworzenie warunków sprzyjających inwestorom (1,4%), wsparcie osób bezrobotnych (1%), pomoc i aktywizację seniorów (1%) oraz nawiązywanie współpracy z innymi gminami (1%).

2.1.5. Najważniejsze sprawy do załatwienia w miejscowości zamieszkania respondentów

Ostatnie pytanie ankiety dotyczyło szeroko pojętych, najważniejszych kwestii do rozwiązania na terenie miejscowości zamieszkania badanego. Wyniki zaprezentowano na poniższym wykresie.

Wykres 11. Najważniejsze sprawy do załatwienia na terenie miejscowości zamieszkania ankietowanych (% odpowiedzi respondentów)

Prawie wszystkie odpowiedzi odnosiły się do zadań inwestycyjnych. Ponad połowa badanych (56%) wskazywała na konieczność poprawy infrastruktury okołodrogowej. Zwracano tu przede wszystkim uwagę na konieczność budowy i remontu chodników (34%) oraz utworzenia nowych ścieżek rowerowych (11,5%).

Kolejna pilna do uregulowania kwestia to, zdaniem mieszkańców, drogi. Zwracano uwagę na konieczność ich wyremontowania oraz utwardzenia kolejnych odcinków dróg gruntowych (26,3%). Badani oczekiwali również większych nakładów na infrastrukturę sportową i rekreacyjną (23%) oraz tworzenie przestrzeni integracji społeczności lokalnej, najczęściej określanej jako sale, czy świetlice wiejskie (14,8%).

Również tu pojawia się odpowiedź, często już padająca w badaniu, związana z koniecznością usprawnienia infrastruktury wodno-kanalizacyjnej (14%). Ankietowani wielokrotnie wskazywali na bardzo zły stan wody w wodociągach oraz konieczność uzupełnienia sieci kanalizacyjnej, zwłaszcza na obszarach wiejskich.

Działania określone w badaniu jako poprawa bezpieczeństwa (13%) obejmowały odpowiedzi mieszkańców, odnoszące się przede wszystkim do konieczności uregulowania poboczy, wyczyszczenia i udroźnienia rowów, ale również do poprawy bezpieczeństwa na drogach gminnych.

Przeprowadzone badanie ankietowe wskazuje na najważniejsze dla mieszkańców kwestie. Są to zarówno pozytywne aspekty życia w Gminie, które należy pielęgnować i rozwijać, jak i występujące problemy.

Podsumowując można stwierdzić, że mieszkańcy cenią sobie otoczenie: ciszę i spokój oraz środowisko, a także relacje dobrosąsiedzkie. Do negatywnych, problemowych kwestii zaliczyć należy, poza powszechnym w Polsce problemem z drogami, trudności ze znalezieniem pracy na terenie Gminy. Zjawisko to powoduje, iż sporo młodych ludzi opuszcza rodzinne strony, wyjeżdżając w poszukiwaniu źródła dochodów. Na terenie Gminy brak nowych inwestorów, co ogranicza liczbę powstających miejsc pracy.

2.2. Analiza SWOT

Zestawienie mocnych i słabych stron analizowanego podmiotu (w tym przypadku gminy Kotlin) oraz określenie jego szans i zagrożeń rozwojowych jest klasycznym narzędziem, stosowanym od wielu lat w analizie strategicznej. Nazwa SWOT pochodzi z języka angielskiego i oznacza:

- S – Strengths (atuty, silne strony)
- W – Weaknesses (problemy, słabości)
- O – Opportunities (szanse, możliwości)
- T – Threats (zagrożenia).

Analiza SWOT jest swego rodzaju pomostem między diagnozą stanu Gminy a strategią jej rozwoju - zidentyfikowane silne i słabe strony oraz możliwości i zagrożenia są podsumowaniem obecnej sytuacji Gminy, a jednocześnie wstępem do określenia perspektyw jej rozwoju, który powinien bazować na posiadanych własnych atutach oraz szansach, pojawiających się w otoczeniu.

Wstępna propozycja silnych i słabych stron oraz szans i zagrożeń zestawienia została sporządzona na podstawie przeprowadzonych badań ankietowych i wywiadów. Następnie została ona zweryfikowana podczas warsztatów strategicznych oraz spotkania z pracownikami Urzędu Gminy.

W celu zapewnienia jak największej przejrzystości zestawienie silnych i słabych stron sporządzono w podziale na 13 obszarów życia Gminy:

- 1) Położenie, ogólne warunki życia
- 2) Zagospodarowanie przestrzenne
- 3) Drogi i komunikacja
- 4) Infrastruktura techniczna, czystość, środowisko
- 5) Oświata
- 6) Kultura, rozrywka
- 7) Sport, rekreacja
- 8) Handel, gastronomia, usługi
- 9) Zdrowie, pomoc społeczna
- 10) Bezpieczeństwo
- 11) Gospodarka
- 12) Mieszkańcy, aktywność społeczna
- 13) Zarządzanie Gminą.

Lista ta przedstawia się następująco²:

² W kilku przypadkach czynniki o podobnym charakterze występują zarówno po stronie atutów, jak i słabych stron. Jest to dopuszczalne, ponieważ po pierwsze przy analizie wewnętrznej brano pod uwagę nie tylko ściśle zdefiniowane słabości, ale także problemy i potrzeby, a po drugie w ramach tego samego zagadnienia mogą występować zarówno atuty, jak i słabości lub elementy do zrealizowania. Wobec tego na przykład w dziale „Drogi i komunikacja” w atutach jest mowa o coraz lepszym stanie dróg, natomiast w słabościach/problemach/potrzebach – o potrzebie budowy dróg gminnych.

SILNE STRONY (ATUTY)	SŁABE STRONY/PROBLEMY
Położenie, ogólne warunki życia	
- Dobrze się mieszka: – spokój, bezpieczeństwo – dostępna pełna infrastruktura techniczna i społeczna w Kotlinie (gorzej w innych wsiach) - Dostęp do trasy 11 i stacja kolejowa w Kotlinie - O atrakcyjności terenu świadczy to, że sprowadzają się mieszkańcy z innych gmin (gł. z Pleszewa i Jarocina) - Gmina jest znana z lokalizacji znanej firmy (producenta ketchupu), organizacji „Dnia pomidora” i festiwalu akordeonowego - Wysoki poziom podstawowych dochodów podatkowych na 1 mieszkańca gminy (tzw. wskaźnik G), znaczny poziom dochodów własnych jak na gminę wiejską (38,5% w 2014 r.)	- Problemy demograficzne: – starzenie się społeczeństwa (młodzi ludzie wyjeżdżają, mają coraz mniej dzieci) – ujemne saldo migracji, gł. przez zbyt mało miejsc pracy - Niska lesistość (11,4%) - Ograniczona atrakcyjność turystyczna gminy - Brak zbiorników wodnych (są plany budowy w kilka gmin)
Zagospodarowanie przestrzenne	
Dostępność terenów (prywatnych) pod aktywizację gospodarczą i budownictwo mieszkaniowe	- Brak gminnych terenów pod aktywizację gospodarczą - Bardzo wysokie ceny gruntów prywatnych pod AG - Brak terenów agencyjnych (Agencji Nieruchomości Rolnych)
Drogi i komunikacja	
- Drogi gminne – ich stan się poprawia, coraz mniej jest dróg nieutwardzonych, wysoka pozytywna ocena mieszkańców - Dobre połączenie autobusowe z Pleszewem i Jarocinem (gorzej mają mieszkańcy spoza Kotliny) - Linia kolejowa, przebiegająca przez teren gminy	- Uciążliwość trasy krajowej nr 11 (problemy z bezpieczeństwem, hałasem, spaliniami) - Drogi powiatowe – sporo do remontu - Za mało ścieżek rowerowych (gł. brak – do Jarocina i Pleszewa) i chodników - Problem z parkowaniem w centrum Kotliny - przy szkole, sklepach - Utrudnienia w komunikacji publicznej (coraz mniej linii i kursów)
Infrastruktura techniczna, czystość, środowisko	
- Pełne zwodociągowanie gminy - Wysoki stopień skanalizowania terenu gminy (ok. 70%)	- Nadal znaczne braki w dostępie do kanalizacji sanitarnej (ok. 30%) - Uciążliwość hodowli trzody chlewnej w Kotlinie (smród)

SILNE STRONY (ATUTY)	SŁABE STRONY/PROBLEMY
	• Problem z niską emisją
Oświata	
• Dobry dostęp do infrastruktury oświaty – 2 przedszkola, 4 szkoły podstawowe, 2 gimnazja • Baza oświatowa – w większości w dobrym stanie	• Potrzeby modernizacji bazy oświatowej (np. obiekt gimnazjum i jego sala gimnastyczna) • Niezadowalające wyniki testów i egzaminów • Język niemiecki, a nie angielski w gimnazjum w Kotlinie • Braki psychologów i pedagogów • Tylko 1 pielęgniarka na wszystkie szkoły • Rodzice – coraz mniej się angażują w wychowanie dzieci, dużo nieporadnych wychowawczo, nie mają czasu, nie dopilnowują dzieci, mała świadomość a propos uzależnień dzieci, np. telefony, komputery
Kultura, rozrywka	
• Wysoko oceniana praca Domu Kultury - dużo zajęć, różnorodne, rodzice przywożą dzieci z terenu całej gminy, bardzo dobre warunki lokalowe • Nowy obiekt biblioteki, prężna działalność, także filii w Sławoszewie • Świetlice – jest 8, wyremontowane, działają w nich Koła Gospodyń Wiejskich, rozwijają się, organizują różne imprezy • Festiwal akordeonowy (znany w regionie)	• Świetlice wiejskie: – potrzeba tworzenia kolejnych – brak środków na zajęcia (aktywność zależy od ludzi na miejscu) • Brak amfiteatru
Sport, rekreacja	
• Orlik, przy nim bieżnia tartanowa (przy szkole w Kotlinie) • Kilka innych boisk (prawie w każdej wsi) • Kort tenisowy • Dużo placów zabaw (12 szt.) • Siłownie zewnętrzne (2), w planie kolejne • W Parzewie – kompleks – boisko, wigwam • Spora oferta – sporo sekcji, zajęć	

SILNE STRONY (ATUTY)	SŁABE STRONY/PROBLEMY
Handel, gastronomia, usługi	
Wysoka ocena dostępności sklepów i punktów usługowych (ponad 60% ocen dobrych i bardzo dobrych – najwyższa ocena spośród wszystkich ocenianych kategorii)	
Zdrowie, pomoc społeczna	
- Opieka podstawowa – jest zadowalająca (4 lekarzy), 3 razy w tygodniu jest ginekolog 2 apteki - Lokalizacja w Kotlinie (przeniesionego z Zakrzewa, gm. Jarocin) powiatowego Domu Pomocy Społecznej, jest sporo wolnych miejsc - Dobra baza lokalowa Ośrodka Pomocy Społecznej - Świetlice środowiskowe - w Kotlinie i Woli – zaczynają tam działać lokalni liderzy	- Wysoki odsetek mieszkańców, korzystających z pomocy społecznej (w 2014 r. – 12,5% przy średniej powiatowej 9,1% i wojewódzkiej 7%) - Pomoc społeczna - coraz bardziej znaczącymi powodami udzielania pomocy są zdrowie i niepełnosprawność - Brak lokali socjalnych i innych (np. chronionych)
Bezpieczeństwo	
- Zespół Dzielnicowych Policji w Kotlinie - Dobra współpraca z Policją – spotkania w szkołach, pogadanki dla seniorów – jest osobna osoba od tego w Policji (z Komendzie Powiatowej w Jarocinie)	- Jest zespół dzielnicowych Policji, ale nie działa całodobowo, za mało Policji, przez to jest za mało patroli - Miejsca niebezpieczne – np. przy PKP, też wewnątrz dworca, plac zabaw - Trochę dewastacji – ławki, płoty (przy szkołach po południu)
Gospodarka	
- Korzystne położenie – droga krajowa, kolej - Powszechna znajomość Kotlina dzięki lokalizacji znanej firmy (produkcja ketchupu) - Niewielkie bezrobocie (6,6% w 2014 r.) - Dobre gleby	- Stosunkowo niska aktywność gospodarcza (853 podmioty gosp. na 10 tys. ludności w wieku produkcyjnym w 2014 r., średnia powiatowa – 1.354) - Zbyt mało miejsc pracy w gminie, ludzie jeżdżą do pracy - Września, Środa, Poznań, Pleszew - Brak ludzi do pracy - Drogie grunty pod AG - Brak gruntów gminnych pod AG - Zbyt mało miejsc noclegowych
Mieszkańcy, aktywność społeczna	

SILNE STRONY (ATUTY)	SŁABE STRONY/PROBLEMY
- Duża aktywność społeczna: - Sporo stowarzyszeń (działających w sferze społecznej, sportowej, OSP) - Koła Gospodyń Wiejskich - Sołtysi – są aktywni, współpracują z DK (pikniki, koncerty, etc.) - Organizacja turnieju wsi	- Za małe zainteresowanie uczestnictwem w imprezach (np. turnieju wsi), trzeba jak najwięcej informować - Zbyt mała oferta dla młodzieży
Zarządzanie Gminą	
Fundusz sołecki – efektywnie wydawany	- Warunki lokalowe Urzędu Gminy - Za mała reklama różnej oferty, np. kultury, rekreacji

Najistotniejsze wnioski z zamieszczonych wyżej wyników analizy są następujące:

- Kotlin jest znany w całym kraju jako miejsce lokalizacji znanej firmy – producenta ketchupu. Jest to element, który niewątpliwie należy akcentować we wszelkich działaniach promocyjnych Gminy.
- Gmina jest przez większość mieszkańców postrzegana jako spokojne, bezpieczne miejsce do zamieszkania przez osoby, które mają dobre, stałe źródło dochodów i nie mają aspiracji do życia „wielkomiejskiego”, kojarzonego z jednej strony z bezpośrednim dostępem do usług społecznych wyższego rzędu (np. kino, teatr, kryta pływalnia, etc.), a z drugiej z szybkim tempem życia i traceniem wiele czasu na przejazd.
- Na przeciwnym biegunie znajdują się osoby, mające problemy ze znalezieniem satysfakcjonującej pracy, wynikające z braku odpowiednich miejsc zatrudnienia. Wyrazem tego jest ujemne saldo migracji, czyli większa liczba osób wyjeżdżających na stałe z Gminy niż osiedlających się na jej terenie.
- Do istotnych problemów zaliczono także niepełne uzbrojenie w sieć kanalizacyjną (lub przydomowe oczyszczalnie ścieków) oraz stan dróg (zwłaszcza powiatowych), co jest barierą zarówno dla rozwoju gospodarczego, jak i wzrostu liczby mieszkańców.
- Konfrontacja silnych i słabych stron korzystnie wypada przy ocenie funkcjonowania oświaty, zwłaszcza na poziomie gimnazjalnym. Mieszkańcy są zadowoleni z istniejącej sieci szkół o dobrej bazie lokalowej. Niestety, nie idzie to w parze z poziomem nauczania. Inna kluczowa kwestia to znaczne potrzeby dalszej modernizacji bazy oświatowej.
- Wysoko została oceniona sfera kultury – mieszkańcy dostrzegają aktywną działalność nowego gminnego Domu Kultury oraz Biblioteki. Obydwie placówki pracują w nowym, funkcjonalnym budynku i posiadają szeroką ofertę dla mieszkańców gminy.
- Jedną z głównych bolączek (nie tylko gminy Kotlin) jest zbyt małe wykorzystanie świetlic wiejskich z powodu braku środków na zatrudnienie animatorów i/lub braku wolontariuszy, którzy podjęliby się tego zadania.

- Wielokrotnie podkreślano także, że zbyt mała jest oferta dla młodzieży, brak jest dla nich miejsca spotkań.
- Jeżeli chodzi o sport i rekreację, to do atutów gminy zaliczono dużą liczbę obiektów (Orlik, boiska, korty tenisowe, place zabaw, siłownie) oraz szeroką ofertę wydarzeń i zajęć.
- Interesujące jest to, że mimo braku dużych, sieciowych marketów, mieszkańcy są zadowoleni z podstawowej oferty handlowej, a także usługowej.
- Ocena podstawowej opieki zdrowotnej przez mieszkańców wypadła pozytywnie dzięki pracy kilku lekarzy i 2 aptek na terenie gminy. Największe potrzeby dotyczą zwiększenia skali opieki zdrowotnej w placówkach oświatowych.
- W sferze społecznej dostrzeżono szereg pozytywnych elementów, związanych przede wszystkim z dobrą bazą lokalową OPS i lokalizacją w Kotlinie powiatowego DPS. Niepokoi jednak wysoki udział mieszkańców, korzystających z pomocy społecznej i brak lokali socjalnych.
- Na uwagę zasługuje lokalizacja w Kotlinie Zespołu Dzielnicowych Policji w dobie oszczędności w tej jednostce i likwidacji wielu placówek. Niestety, Zespół nie działa całodobowo.
- Jeżeli chodzi o sferę gospodarki, to głównym problemem jest, o czym już wyżej wspomniano, brak zadowalającej oferty miejsc pracy na miejscu. Mimo tego oficjalna stopa bezrobocia nie jest wysoka na skutek pracy znacznej części mieszkańców w rolnictwie, pracy w szarej strefie oraz za granicą. Podstawowym warunkiem lokowania się inwestycji w danej gminie jest dostępność terenów inwestycyjnych, najlepiej już z posiadanymi miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego. Gmina Kotlin nie posiada żadnych własnych terenów, co uniemożliwia jej bycie aktywnym „graczem” na konkurencyjnym (ze strony innych samorządów) rynku. Co więcej, prywatne grunty, wystawione na sprzedaż, są przez ich właścicieli bardzo wysoko wycenione. Położenie gminy przy trasie krajowej, między Jarocinem a Pleszewem sprawia, że Kotlin ma w najbliższych latach spore szanse na rozwój.
- Ocenie poddano także aktywność mieszkańców. Z jednej strony jest ona znaczna w przypadku podejmowania różnych oddolnych inicjatyw społecznych (działa coraz więcej organizacji), jednak z drugiej strony liczba osób, uczestniczących w różnych wydarzeniach jest zdecydowanie niezadowalająca.
- Ostatnim elementem, który podlegał ocenie, było samo zarządzanie gminą, a więc ocena dotychczasowego i obecnego działania władz samorządowych. Generalnie mieszkańcy samą obsługę administracyjną oceniają bardzo dobrze – łącznie ocen bardzo dobrych, dobrych i zadowalających było ponad 90% (wynik badań ankietowych). Największą bolączką są warunki lokalowe Urzędu Gminy, co w perspektywie najbliższych kilku lat powinno się diametralnie zmienić.

Drugą stroną analizy SWOT jest identyfikacja zewnętrznych szans (możliwości) i zagrożeń. Zadaniem Gminy jest z jednej strony przewidywanie i wykorzystanie tych szans, a drugiej strony unikanie, minimalizacja, a nawet likwidowanie zagrożeń. Zestawienie szans i zagrożeń, sporządzone w drodze uzgodnień w ramach prac zespołów roboczych, przedstawia się następująco:

SZANSE (MOŻLIWOŚCI)

- Możliwość pozyskania środków pomocowych (zwłaszcza w obliczu uruchomienia środków unijnych w perspektywie finansowej 2014-2020)
- Napływ zewnętrznego kapitału
- Napływ nowych mieszkańców - postrzeganie gminy Kotlin jako spokojnego, bezpiecznego miejsca zamieszkania i spędzania wolnego czasu
- Współpraca międzysamorządowa w ramach Powiatu Jarocińskiego
- Rozwój świadomości społecznej i społeczeństwa obywatelskiego
- Rosnące zainteresowanie społeczeństwa różnymi formami spędzania wolnego czasu

ZAGROŻENIA

- Spadek liczby ludności - odpływ mieszkańców do większych ośrodków i za granicę
- Ograniczone środki finansowe na realizację zwiększonych zadań samorządów (w tym zagrożenie podniesieniem kwoty wolnej od podatku PIT)
- Niestabilny system prawny w odniesieniu do funkcjonowania samorządów, w tym perspektywa reformy oświaty
- Ciągłe spowolnienie gospodarcze - mniejsza aktywność gospodarcza, mniejsze dochody podatkowe
- Konkurencja okolicznych ośrodków, brak skutecznej współpracy z okolicznymi samorządami.

Podsumowując można stwierdzić, że w ostatnich latach gmina potrafiła w dużej mierze wykorzystać wewnętrzne i zewnętrzne uwarunkowania i doprowadziła do znaczącej rozbudowy i modernizacji infrastruktury technicznej (wodociągi, kanalizacja, postępy w budowie dróg) i społecznej (placówki oświatowe i kulturalne, infrastruktura rekreacyjna). O rozwoju Gminy świadczy wysoki udział dochodów własnych w łącznych dochodach budżetowych.

Przed władzami i mieszkańcami gminy stoją kolejne, duże wyzwania, aby w 10-letniej perspektywie, objętej niniejszą Strategią, w jak największym stopniu stymulować i powodować dalszy wzrost dobrobytu i zadowolenia mieszkańców, przede wszystkim poprzez sprawne wspieranie rozwoju gospodarczego i jak najlepsze wykorzystanie dotacji unijnych w perspektywie finansowej do 2020 roku.

Zaprezentowane wyżej wyniki analizy sytuacji gminy, przeprowadzonej z udziałem jej mieszkańców, stały się podstawą procesu planistycznego, bowiem wewnętrzne atuty i pojawiające się w otoczeniu szanse są tymi elementami, na których należy bazować planując dalszy rozwój gminy. Jednocześnie należy pamiętać, że usunięcie bądź zniwelowanie wewnętrznych braków i problemów oraz zewnętrznych zagrożeń to zadania, których realizacja powinna przyczynić się do lepszego zaspokajania potrzeb mieszkańców gminy i gości.

3. WIZJA I MISJA ROZWOJU GMINY

3.1. Wizja Gminy

Wizja gminy określa pożądany przez mieszkańców obraz (wizerunek gminy) w perspektywie najbliższych kilkunastu lat, czyli jest swoistym „zdjęciem” gminy, pokazującym, **jak powinna ona docelowo wyglądać**, jakie funkcje spełniać.

Wypracowana podczas spotkań z przedstawicielami różnych środowisk, wizja gminy Kotlin brzmi następująco:

Gmina Kotlin:

- **zapewnia dogodne warunki życia, pracy i wypoczynku dotychczasowym i nowym mieszkańcom**
- **posiada wykształconych, przyjaznych i aktywnych mieszkańców**
- **jest prężnym, lokalnym ośrodkiem rolniczym, gospodarczym i usługowym.**

Powyższa wizja wskazuje na to, że gmina Kotlin aspiruje do bycia aktywnym, lokalnym ośrodkiem gospodarczym, korzystającym ze swojej atrakcyjnej lokalizacji oraz rozwiniętego rolnictwa, przetwórstwa i usług.

Przede wszystkim gmina ma być jednak przyjaznym miejscem do życia. Do pozostania lub zamieszkania na jej terenie ma zachęcać nie tylko dostatek miejsc pracy, ale także rozwinięta sfera usług społecznych i ciekawa oferta spędzania wolnego czasu.

Mieszkańcy gminy mają nie tylko być wykształceni, ale także aktywni na wielu polach. Bardzo ważne jest, aby potrafili ze sobą współpracować.

3.2. Misja rozwoju Gminy

Misja określa, jakie są priorytety samorządu w działaniach na rzecz zaspokojenia potrzeb mieszkańców. Jest ona sentencją, która najlepiej ujmuje główne, planowane kierunki działania samorządu, jest także najlepszym podsumowaniem całego opracowywanego planu strategicznego.

Na podstawie analizy atutów oraz braków i problemów, biorąc pod uwagę zidentyfikowane uwarunkowania rozwoju gminy, sformułowano następującą deklarację:

Jesteśmy aktywną, stabilnie rozwijającą się gminą, położoną w Powiecie Jarocińskim, znaną całym kraju jako miejsce lokalizacji znanej firmy – producenta ketchupu.

Realizację naszych celów rozwojowych pragniemy osiągnąć poprzez:

- **zapewnienie pełnej dostępności infrastruktury technicznej i społecznej, w tym dróg i ścieżek rowerowych**
- **zapewnienie wysokiej jakości oferty oświatowej, kulturalnej i rekreacyjnej**
- **pobudzanie i wspieranie aktywności i integracji społecznej**
- **wspieranie powstawania i rozwoju małych i średnich przedsiębiorstw.**

W tak sformułowanej misji można wyróżnić kilka zagadnień. Pierwsze zdanie wskazuje lokalizację gminy na mapie kraju. Bardzo ważna jest informacja o wytwarzaniu w Kotlinie produktu, który jest znany w każdym gospodarstwie domowych kraju, jest to bowiem element, wyróżniający Kotlin na tle setek innych gmin i znacząco wpływający na jej wizerunek.

Kolejne zdania precyzują zapisy wizji gminy. Wskazano tu na główne sposoby osiągnięcia pożądanego, docelowego stanu – stworzenie jak najlepszych warunków do życia obecnych i przyciągnięcia kolejnych mieszkańców poprzez wszechstronne działania na rzecz dokończenia budowy infrastruktury technicznej i społecznej oraz dbanie o rozwój osobisty mieszkańców (oświata) i zapewnianie im wielu ciekawych form wypoczynku.

Niezmiernie istotne jest wspieranie rozwoju gospodarczego, bowiem tylko wystarczająca liczba miejsc pracy jest w stanie powstrzymać niekorzystne tendencje demograficzne i zapewnić dochody budżetu gminy na poziomie, pozwalającym na realizację ambitnych planów rozwojowych.

4. CELE STRATEGICZNE

W rezultacie przeprowadzonych badań ankietowych, wywiadów z opiniotwórczymi mieszkańcami gminy oraz konsultacji z szerokim gronem pracowników Urzędu Gminy i podległych jednostek, radnych oraz przedstawicieli innych instytucji, sformułowano strategiczne cele rozwoju gminy Kotlin. Bazują one na zidentyfikowanych wcześniej uwarunkowaniach rozwojowych gminy (a więc posiadanych wewnętrznych atutach i pojawiających się w otoczeniu szansach, ale także uwzględniając najistotniejsze wewnętrzne problemy i zewnętrzne zagrożenia) i wytyczają główne kierunki jej dalszego rozwoju. Realizacja celów, w perspektywie objętej niniejszym planem, powinna w znacznym stopniu przybliżyć osiągnięcie pożądanego stanu rozwoju gminy, określonego w jej wizji.

Strategiczne cele rozwoju gminy Kotlin są następujące:

Cel strategiczny 1. Zapewnienie dogodnych warunków życia i inwestowania na terenie Gminy

Cel strategiczny 2. Zapewnienie wysokiego poziomu infrastruktury i usług społecznych.

Cele strategiczne bezpośrednio nawiązują do wizji i misji rozwoju gminy. Do ich osiągnięcia będzie prowadziła realizacja konkretnych projektów strategicznych, szczególnie tych związanych z poprawą technicznych i społecznych warunków życia. Tym samym będzie następowało stopniowe, konsekwentne przybliżanie się do osiągnięcia pożądanego statusu rozwoju gminy, określonego w jej wizji. Plan strategiczny w rozumieniu jego twórców - przedstawicieli społeczności lokalnej - nie jest bowiem tylko ogólnym zestawieniem mało realnych do zrealizowania życzeń, lecz dokumentem zawierającym listę konkretnych zadań do wykonania i określającym czas ich realizacji, listę, która od momentu zatwierdzenia przez Radę Gminy, stanie się podstawą pracy wszystkich pracowników samorządu.

Uzasadnienie wyboru powyższych celów jest następujące:

Cel strategiczny nr 1

Zapewnienie dogodnych warunków życia i inwestowania na terenie Gminy

Podstawowym oczekiwaniem mieszkańców w stosunku do każdego samorządu są jego aktywne działania, mające na celu poprawę obecnego standardu życia w gminie. Zmiany polityczno-społeczne, zainicjowane w naszym kraju już 27 lat temu, stworzyły możliwość swobodnego podróżowania, a co za tym idzie, zaobserwowania poziomu życia w krajach rozwiniętych. Konfrontacja ta nie wypadła korzystnie – złej jakości drogi, braki w zwodociągowaniu i skanalizowaniu (zwłaszcza obszarów wiejskich), niewielka liczba telefonów, niedostatek mieszkań, czy zdegradowane środowisko naturalne, świadczyły o różnicach cywilizacyjnych.

Okres ostatniego ćwierćwiecza lat to czas niezaprzeczalnych, pozytywnych przemian. Na wielu terenach problem wyposażenia gospodarstw domowych w podstawowe elementy infrastruktury technicznej przestał już właściwie istnieć. Mimo tych postępów, do zrobienia pozostało jeszcze wiele. Pełna infrastruktura oznacza bowiem nie tylko uzbrojenie w niezbędne media (woda, kanalizacja, prąd), ale obecnie – zdaniem mieszkańców – przede wszystkim gęstą i o dobrej jakości sieć dróg.

Mimo że w ostatnich latach gmina zainwestowała znaczne środki w infrastrukturę techniczną, to nadal istnieją duże potrzeby w tym zakresie – w zdecydowanej większości w sferze infrastruktury drogowej i okołodrogowej (ścieżki rowerowe, chodniki, parkingi, oświetlenie).

Pełne wyposażenie gminy w infrastrukturę techniczną to obecnie nie tylko jeden z podstawowych wymogów cywilizacyjnych, ale także kluczowy warunek rozwoju gospodarczego. Należy także podkreślić, że inwestycje w dziedzinie infrastruktury technicznej oznaczają poprawę stanu środowiska naturalnego, a więc życie w bardziej przyjaznym i zdrowym otoczeniu, co w oczywisty sposób wpływa na zwiększenie atrakcyjności danego terenu dla potencjalnych nowych mieszkańców.

Dzięki korzystnemu klimatowi inwestycyjnemu oraz dogodnej lokalizacji gminy, liczba podmiotów działających w sektorze prywatnym od lat systematycznie wzrasta, nadal jednak, w przeliczeniu na 10 tys. mieszkańców, znajduje się na ostatnim miejscu w powiecie jarocińskim.

Z wyników badania ankietowego wynika, że lokalny rynek pracy jest dziedziną, którą mieszkańcy oceniają zdecydowanie najgorzej. Jako „bardzo złą” i „złą” sytuację odnośnie możliwości znalezienia pracy w gminie oceniło aż prawie 70% ankietowanych. Z drugiej strony statystyki są optymistyczne – stopa bezrobocia wynosi około 6%, ale w dużej mierze jest to spowodowane dojeżdżaniem do pracy w innych gminach. Mieszkańcy zdecydowanie woleliby pracować na miejscu i stąd tak negatywne opinie na temat gminnego rynku zatrudnienia.

Rozwój gospodarczy gminy jest podstawowym warunkiem zmniejszania się rozmiarów bezrobocia na ich terenie, jak również źródłem wzrostu zamożności i podniesienia poziomu życia mieszkańców. Dzięki wpływom z podatków rosną dochody budżetu samorządowego oraz maleją wydatki, przeznaczane na pomoc społeczną. Należy przy tym podkreślić, iż samorząd lokalny nie dysponuje – zarówno z punktu widzenia uregulowań prawnych, jak i możliwości finansowych – narzędziami bezpośredniego wpływu na gospodarkę na terenie gminy. Nie oznacza to jednak, że nie może on pełnić roli strony wspierającej i do pewnego stopnia stymulującej przemiany w gospodarce i na rynku pracy.

Cel strategiczny nr 2

Zapewnienie wysokiego poziomu infrastruktury i usług społecznych

Zaspokojenie podstawowych potrzeb z zakresu infrastruktury technicznej z pewnością jest nadal najważniejszym oczekiwaniem mieszkańców pod adresem władz gminy. Na obecnym poziomie rozwoju społeczeństwa posiadanie pełnej infrastruktury nie jest jednak wystarczające dla zapewnienia życia i rozwoju na oczekiwanym poziomie.

Równie istotna jest dostępność do tzw. usług społecznych, takich jak usługi zdrowotne, opieka społeczna, oświata, czy też kultura, sport i rekreacja. Dla społeczności lokalnej bardzo ważny jest również dialog z miejscowymi władzami samorządowymi, które zostały powołane po to, by zaspokajać jej potrzeby.

Mimo wielu pozytywnych zmian w ostatnich kilku latach i przeznaczania znacznych kwot z budżetu gminy na rozwój usług społecznych, wyniki przeprowadzonych badań ankietowych, analiz i dyskusji wskazują na to, że społeczność lokalna oczekuje dalszego poszerzenia zakresu i poprawy poziomu świadczenia tej grupy usług. Dotyczą one przede wszystkim dalszej poprawy bazy i poziomu oświaty, rozwoju infrastruktury i oferty sportowo-rekreacyjnej oraz uatrakcyjnienia oferty kultury i rozrywki.

Wyeliminowanie zidentyfikowanych braków i problemów przewidziano w projektach strategicznych, zaproponowanych w niniejszym dokumencie.

Jak zaznaczono we wstępnej części niniejszego dokumentu, przedstawiając strukturę strategii, cele strategiczne grupują poszczególne programy i projekty. Ich realizacja w przyjętej perspektywie czasowej powinna doprowadzić do osiągnięcia pożądanego stanu rozwoju gminy, określonego w jej wizji. Z kolei programy strategiczne są „tematami” działań, których wykonanie powoduje osiągnięcie określonych celów. Programy strategiczne grupują projekty, związane tematycznie z poszczególnymi dziedzinami życia, czy działaniami samorządu. Projekty realizacyjne to już konkretne przedsięwzięcia, najłatwiej mierzalne przy wdrażaniu Strategii.

5. PROGRAMY I PROJEKTY STRATEGICZNE

5.1. Założenia i kryteria wyboru programów i projektów strategicznych

Podczas sporządzania listy programów i projektów strategicznych kierowano się poniższymi założeniami:

- 1) Wybrane, proponowane projekty spełniają najpilniejsze potrzeby społeczności lokalnej, wyrażone w treści celów strategicznych, takie jak:
 - zapewnienie dogodnych warunków życia na terenie gminy
 - zapewnienie bytowania w uporządkowanym i dobrze zarządzanym otoczeniu
 - wspieranie rozwoju gospodarczego
 - wspieranie rozwoju osobistego mieszkańców i zapewnienie dobrych warunków do odpoczynku.
- 2) Wybrane projekty mogą być związane z obligatoryjnymi, bieżącymi zadaniami samorządu, ale nie ograniczają się tylko do takich zadań.

Zaproponowane zostały również kryteria, które automatycznie predysponowały projekt do włączenia do Strategii:

- a) projekt jest wpisany w Wieloletnią Prognozę Finansową gminy
- b) projekt odpowiada zadaniom, zgłoszonym do programów o zasięgu wojewódzkim i powiatowym
- c) projekt jest już rozpoczęty lub przygotowana jest dokumentacja techniczna.

W procesie doboru projektów strategicznych jego uczestnicy zastanawiali się, jakie są realne szanse na wdrożenie zgłaszanych pomysłów - jakie działania mogą decydować o tym, że przedsięwzięcie uda się wykonać, a czego już na etapie planowania należy się wystrzeżać, by nie dopuścić do niepowodzenia.

5.2. Zestawienie programów i projektów strategicznych

Poniżej przedstawiono zestawienie programów i projektów strategicznych:

Cel strategiczny 1. Zapewnienie dogodnych warunków życia i inwestowania na terenie Gminy

Program 1. Poprawa stanu infrastruktury drogowej

Projekt 1.1. Rozwój gminnej infrastruktury drogowej

Projekt 1.2. Rozwój gminnej infrastruktury okołodrogowej

Projekt 1.3. Podejmowanie działań na rzecz poprawy stanu dróg wyższej kategorii

Projekt 1.4. Poprawa funkcjonowania komunikacji publicznej

Program 2. Ochrona środowiska i zagospodarowanie przestrzenne

- Projekt 2.1. Gospodarka wodno-ściekowa
- Projekt 2.2. Aktywne planowanie przestrzenne
- Projekt 2.3. Działania na rzecz ochrony powietrza

Program 3. Wspieranie rozwoju przedsiębiorczości

- Projekt 3.1. Organizacja terenów pod inwestycje
- Projekt 3.2. Orientacja Gminy na inwestorów

Cel strategiczny 2. Zapewnienie wysokiego poziomu infrastruktury i usług społecznych**Program 4. Oświata, kultura, sport, rekreacja**

- Projekt 4.1. Poprawa jakości nauczania w szkołach gminnych
- Projekt 4.2. Poprawa infrastruktury i wyposażenia placówek oświatowych
- Projekt 4.3. Uatrakcyjnienie oferty kultury i rozrywki
- Projekt 4.4. Rozwój infrastruktury i oferty sportowo-rekreacyjnej

Program 5. Zdrowie, pomoc społeczna, bezpieczeństwo

- Projekt 5.1. Zwiększenie skali opieki zdrowotnej w placówkach oświatowych
- Projekt 5.2. Organizacja lokali socjalnych i opieki nad osobami starszymi
- Projekt 5.3. Zwiększenie bezpieczeństwa publicznego

Program 6. Aktywność społeczna i sprawne zarządzanie Gminą

- Projekt 6.1. Aktywizacja mieszkańców, wspieranie aktywności i integracji społecznej
- Projekt 6.2. Sprawne zarządzanie Gminą.

5.3. Zakres czasowy planowanych przedsięwzięć

Planowane projekty mają różny zakres czasowy – autorzy, planując realizację przedsięwzięć, starali się brać pod uwagę skalę potrzeb i możliwości budżetowe Gminy. Jednak każdy projekt składa się z kilku zadań, często o charakterze „ciągłym”, więc zakres czasowy większości projektów obejmuje cały okres realizacji Strategii 2016-2025. W kilku przypadkach niezależnych od Gminy, określenie czasu realizacji projektu okazało się na dzień dzisiejszy niemożliwe. Poniżej został przedstawiony zbiorczy plan realizacji poszczególnych projektów w okresie obowiązywania Strategii.

Tabela 1. Zakres czasowy projektów strategicznych

Numer projektu	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
1.1.										
1.2.										
1.3.										
1.4.	Do skutku									
2.1.										
2.2.										
2.3.										
3.1.										
3.2.										
4.1.										
4.2.										
4.3.										
4.4.										
5.1.										
5.2.										
5.3.										
6.1.										
6.2.										

5.4. Prezentacja i uzasadnienie programów i projektów strategicznych

Poniżej krótko scharakteryzowano poszczególne programy strategiczne. W ramach każdego z nich przedstawiono szczegółowe informacje o kolejnych projektach strategicznych. Mają one postać tzw. kart projektów, zawierających:

- cel realizacji danego projektu
- jednostkę koordynującą (odpowiadającą za realizację projektu)
- inne podmioty, uczestniczące w projekcie
- beneficjentów projektu
- zadania w ramach projektu oraz terminy ich wykonania.

Każdy projekt został także opatrzony komentarzem na temat tła projektu i uzasadnienia jego wyboru.

Cel strategiczny nr 1

Zapewnienie dogodnych warunków życia na terenie Gminy

Pod hasłem „dogodne warunki zamieszkania” kryje się szereg czynników, które składają się na zadowolenie z życia na danym terenie.

W przypadku niniejszego dokumentu strategii rozwoju gminy Kotlin, zapewnienie dogodnych warunków zamieszkania to:

- Zadowalający poziom infrastruktury drogowej i okołodrogowej (chodniki, parkingi, oświetlenie, ścieżki pieszo-rowerowe) oraz sprawna sieć komunikacji publicznej
- Posiadanie systemu odprowadzania ścieków (sieć kanalizacyjna lub przydomowe oczyszczalnie ścieków)
- Dobre zagospodarowanie przestrzenne, czyli uporządkowane, ładne, estetyczne otoczenie.
- Czyste powietrze
- Dobre warunki do prowadzenia i rozwoju biznesu.

Wszystkie te zagadnienia zostały uwzględnione w trzech programach strategicznych. Każdy z nich obejmuje kilka konkretnych projektów wraz z proponowanymi zestawami działań, realizacja których powinna przyczyniać się do realizacji omawianego celu.

Program 1. Poprawa stanu infrastruktury drogowej

Z przeprowadzonego badania ankietowego wynika, że respondenci – wyrażając swoją opinię na temat potrzebnych działań na terenie gminy – rozwój infrastruktury drogowej wymienili zdecydowanie na pierwszym miejscu. Nic zatem dziwnego, że takie działania, jak remonty i budowa dróg oraz budowa infrastruktury okołodrogowej znalazły priorytet na liście zadań, zaplanowanych do realizacji w niniejszym dokumencie.

Charakterystyka projektów

KARTA PROJEKTU STRATEGICZNEGO nr 1.1.

Nazwa programu	Poprawa stanu infrastruktury drogowej na terenie Gminy		Numer programu	1
Nazwa projektu	Rozwój gminnej infrastruktury drogowej		Numer projektu	1.1.
Cel realizacji projektu	Poprawa standardu życia i bezpieczeństwa			
Jednostka koordynująca	Urząd Gminy	Inne podmioty, uczestniczące w projekcie		
Beneficjenci	Mieszkańcy, przedsiębiorcy, goście, przejezdni			
Zadania			Czas realizacji	
1. Przebudowa drogi gminnej Twardów Racendów, długość drogi - 1,787 km			2015–2018	
2. Przebudowa dróg gminnych w Kotlinie przy ulicach P. Szyszki, Kołłątaja i Łąkowej, długość dróg - 1,50 km			2017–2022	
3. Przebudowa dróg gminnych w Parzewie, długość dróg - 2,50 km: – droga nr 614525P – droga do pana Skorupskiego nr 600042P			2019–2023	
4. Przebudowa dróg gminnych w Racendowie, długość dróg - 2,50 km: – droga do pana Wielgosza, nr 614524P – droga Racendów - Lubinia Mała, nr 614576P			2017–2024	
5. Przebudowa drogi gminnej Wyszki do pana Walasiaka, długość drogi - 1,00 km			2019–2020	
6. Przebudowa drogi gminnej Wysogotówek do pana Polinowskiego, nr 614523P, długość drogi - 1,00 km			2023–2024	
7. Budowa drogi gminnej od świetlicy w Wilczy do pana Zielińskiego, nr 614543P, długość drogi - 0,25 km			2017–2018	
8. Remont dróg gminnych			Działanie ciągłe	

Drogi służą nie tylko mieszkańcom gminy i działającym tutaj podmiotom gospodarczym, ale także ruchowi tranzytowemu oraz są jednym z podstawowych kryteriów przy wyborze lokalizacji inwestycji. Z tych powodów stanowią bardzo istotny element infrastruktury technicznej – ich wysoka jakość powoduje większą dostępność komunikacyjną gminy oraz przyczynia się do poprawy bezpieczeństwa uczestników ruchu.

Z tego powodu przed władzami samorządowymi przez cały okres realizacji strategii stoją zadania, polegające na budowie nawierzchni, bądź remontach dróg. Najważniejsze przedsięwzięcia spisano w powyższej tabeli. Łączny koszt inwestycji z pozycji od 1 do 7 to około 7,6 mln zł. Z kolei na bieżące remonty gmina zamierza corocznie z własnego budżetu przeznaczać 30 tys. zł. Najważniejsze zadania będą możliwe do wykonania dzięki uzyskaniu wsparcia w postaci dotacyjnych środków unijnych i środków z Funduszu Ochrony Gruntów Rolnych oraz pożyczek z Europejskiego Funduszu Rozwoju Wsi Polskiej.

KARTA PROJEKTU STRATEGICZNEGO nr 1.2.

Nazwa programu	Poprawa stanu infrastruktury drogowej na terenie Gminy		Numer programu	1
Nazwa projektu	Rozwój gminnej infrastruktury okołodrogowej		Numer projektu	1.2.
Cel realizacji projektu	Poprawa standardu życia i bezpieczeństwa			
Jednostka koordynująca	Urząd Gminy	Inne podmioty, uczestniczące w projekcie		
Beneficjenci	Mieszkańcy, przedsiębiorcy, goście, przejezdni			
Zadania			Czas realizacji	
1. Budowa chodników w Kotlinie przy drogach gminnych - ul. 3 Maja, ul. 11 Listopada, ul. 15 Sierpnia, ul. Waliszewska, l. Kołłątaja, ul. Krasickiego, długość chodników - 1,50 km			2018-2025	
2. Budowa chodnika przy drodze gminnej Twardów – Racendów (Róża), długość chodnika - 0,50 km			2020	
3. Budowa chodników przy drogach gminnych w miejscowości Magnuszewice, długość chodników - 0.80 km			2022-2025	
4. Remont chodników przy drogach gminnych			Zadanie ciągłe	
5. Zwiększenie liczby miejsc parkingowych w Kotlinie			2017-2024	
6. Budowa linii oświetlenia ulicznego w Kotlinie przy ul. Łąkowa, ul. Kołłątaja, ul. Krasickiego, ul. Polna, ul. Słoneczna, długość linii oświetlenia ulicznego - 2,50 km			2018-2025	

W ostatnich latach w większości polskich gminach preferencje mieszkańców co do najpilniejszych zadań inwestycyjnych przesunęły się z gospodarki wodno-ściekowej i budowy dróg na budowę infrastruktury okołodrogowej, czyli chodników, ścieżek pieszo-rowerowych, parkingów i oświetlenia. Nie inaczej jest w Kotlinie, gdzie w badaniu ankietowym aż dla 55% mieszkańców właśnie przedsięwzięcia w omawianej sferze są najważniejsze. Drogi znalazły się na drugim miejscu, ale już tylko z wynikiem 33%.

Najpilniejsze zadania – inwestycje przy drogach gminnych - zostały wymienione w powyższej tabeli. Ich wstępny łączny koszt to około 800 tys. zł (oprócz budowy parkingów); prawie całość wydatków zostanie pokryta z budżetu gminy.

KARTA PROJEKTU STRATEGICZNEGO nr 1.3.

Nazwa programu	Poprawa stanu infrastruktury drogowej na terenie Gminy		Numer programu	1
Nazwa projektu	Podejmowanie działań na rzecz poprawy stanu dróg wyższej kategorii		Numer projektu	1.3.
Cel realizacji projektu	Poprawa standardu życia i bezpieczeństwa na drogach			
Jednostka koordynująca	Urząd Gminy	Inne podmioty, uczestniczące w projekcie	GDDKiA, Zarząd Dróg Powiatowych	
Beneficjenci	Mieszkańcy, przedsiębiorcy, goście, przejezdni			
Zadania			Czas realizacji	
1. Droga krajowa: • Podejmowanie starań o zwiększenie bezpieczeństwa na drodze krajowej – likwidacja miejsc niebezpiecznych - przebudowa drogi (odcinek 2 km) • Podejmowanie starań o budowę obwodnicy Kotliny • Budowa ścieżki rowerowej przy drodze krajowej nr 11 pomiędzy miejscowościami Suchorzew - Kotlin - Wyszki (długość 9 km)			Do skutku	
2. Drogi powiatowe: • Przebudowa drogi powiatowej Wysogotówek – Racendów, nr 4196P, centrum wsi Racendów (2 km) • Przebudowa drogi powiatowej Wyszki przez Magnuszewice do Kotliny (3 km) • Przebudowa drogi powiatowej Prusy – Magnuszewice, nr 4202P (1 km)			2020–2021	
			2023–2024	
			2018–2019	
3. Ścieżki przy drogach powiatowych: • Budowa ścieżki rowerowej przy drodze powiatowej w Twardowie od centrum wsi Twardów w kierunku drogi krajowej nr 11 (1 km)			2023–2025	
4. Chodniki przy drogach powiatowych: • Budowa chodnika przy drodze powiatowej w Wilczy (0,50 km) • Budowa chodnika przy drodze powiatowej w Magnuszewicach od posesji Pana Cieślaka w kierunku Kotliny (1 km) • Budowa chodnika przy drodze powiatowej nr 4195P w Woli Książęcej na odcinku od Szkoły Podstawowej w Woli Książęcej do Poniatówki (1 km) • Budowa chodnika przy drodze powiatowej Sławoszew – Parzew (od kościoła do firmy Paula w Parzewie) (1 km)			2024	
			2020–2023	
			2018–2019	
			2019–2020	

Przez teren gminy przebiega 7,2-kilometrowy odcinek drogi krajowej nr 11 oraz odcinki dróg powiatowych o łącznej długości 50 km.

Z punktu widzenia użytkownika nie ma znaczenia, jaki podmiot jest zarządcą drogi – istotne jest, aby była ona w odpowiednim stanie technicznym. Przeprowadzona analiza wykazała, że drogi każdej z w/w kategorii wymagają remontów. Bardzo ważna jest także budowa ścieżek pieszo-rowerowych wzdłuż najbardziej ruchliwych tras, którymi mieszkańcy dojeżdżają do pracy i szkoły.

Zadaniem gminy jest zgłaszanie do Generalnej Dyrekcji Dróg Krajowych i Autostrad oraz Zarządu Dróg Powiatowych w Jarocinie apeli o konkretne działania inwestycyjne, które wynikają przecież z potrzeb mieszkańców i przejezdnych.

Najpilniejsze potrzeby zostały wymienione w powyższej tabeli.

Jeżeli chodzi o drogę krajową, to za jednej strony jest ona dla gminy „dobrodziejstwem”, bowiem umożliwia ona mieszkańcom połączenie z większymi ośrodkami, a ruch tranzytowy generuje dochody miejscowym firmom, ale z drugiej strony przyczynia się do powstawania wielu niebezpiecznych sytuacji oraz jest źródłem hałasu i zanieczyszczeń. Gmina stara się o przebudowę drogi z celu likwidacji niebezpiecznych miejsc oraz budowę wzdłuż niej ścieżki rowerowej. Najlepszym rozwiązaniem byłaby budowa obwodnicy Kotliny, ale na tę inwestycję brakuje środków.

Jeżeli chodzi o pozostałe zadania, wymienione w tabeli, to dotyczą one przebudowy dróg powiatowych oraz budowy chodników i ścieżki rowerowej.

KARTA PROJEKTU STRATEGICZNEGO nr 1.4.

Nazwa programu	Poprawa stanu infrastruktury drogowej na terenie Gminy		Numer programu	1
Nazwa projektu	Poprawa funkcjonowania komunikacji publicznej		Numer projektu	1.4.
Cel realizacji projektu	Ułatwienie mieszkańcom możliwości dojazdu do pracy, szkoły, urzędów			
Jednostka koordynująca	Urząd Gminy PKP	Inne podmioty, uczestniczące w projekcie	Prywatni przewoźnicy	
Beneficjenci	Mieszkańcy, goście			
Zadania			Czas realizacji	
1. Dążenie do poprawy kursowania komunikacji autobusowej na terenie gminy			Do skutku	
2. Kolej: - Renowacja dworca kolejowego w Kotlinie - Stworzenie możliwości zakupu biletu kolejowego w Kotlinie - Zwiększenie bezpieczeństwa na terenie dworca i wokół niego			Do skutku	

Na terenie gminy Kotlin, podobnie jak we wszystkich innych miejscach w kraju, radykalnie zmniejszyła się liczba linii i kursów państwowej komunikacji autobusowej, a powstały prywatni przewoźnicy tylko w pewnym stopniu byli w stanie wypełnić tę lukę. Rachunek ekonomiczny wziął górę nad potrzebami społecznymi. Z drugiej strony coraz większa liczba samochodów, którymi dysponują Polacy, spowodowała bardzo znaczące zmniejszenie zapotrzebowania na korzystanie z przejazdów autobusowych. Cierpią na tym przede wszystkim osoby starsze, dzieci i młodzież.

Możliwości ingerencji gminy są w omawianej dziedzinie niewielkie – może ona jedynie ogłaszać przetargi na wybór przewoźników i ewentualnie (w miarę możliwości finansowych i potrzeb) dofinansowywać określone kursy.

Drugi element niniejszego projektu dotyczy kolei. Przez teren gminy przebiega linia kolejowa, a w samym Kotlinie znajduje się dworzec PKP. Wymaga on gruntownej modernizacji. Dla podróżujących istotna jest możliwość zakupu biletu na miejscu – być może instalacja automatu byłaby najlepszym rozwiązaniem.

Program 2. Ochrona środowiska i zagospodarowanie przestrzenne

W ramach niniejszego programu zaproponowano realizację trzech projektów strategicznych o różnej tematyce, związanej z poprawą „technicznych” warunków życia i prowadzenia działalności gospodarczej, planowaniem przestrzennym oraz poprawą stanu środowiska naturalnego.

Pierwszy z nich dotyczy dokończenia budowy kanalizacji sanitarnej, co, obok budowy dróg i wspierania działalności gospodarczej, jest zdecydowanym priorytetem większości polskich gmin.

Treścią kolejnego projektu są działania, zmierzające do zapewnienia ładu przestrzennego na terenie gminy.

Ostatni projekt zawiera zadania, związane z termomodernizacją obiektów użyteczności publicznej, edukacją ekologiczną mieszkańców i wspieraniem ich w wykorzystaniu alternatywnych źródeł energii.

Charakterystyka projektów

KARTA PROJEKTU STRATEGICZNEGO nr 2.1.

Nazwa programu	Ochrona środowiska i zagospodarowanie przestrzenne		Numer programu	2
Nazwa projektu	Gospodarka wodno-ściekowa		Numer projektu	2.1.
Cel realizacji projektu	Stworzenie możliwości podłączenia do sieci kanalizacyjnej lub zainstalowania przydomowych oczyszczalni ścieków, poprawa jakości urządzeń wod-kan, poprawa standardu życia, ochrona środowiska			
Jednostka koordynująca	Urząd Gminy	Inne podmioty, uczestniczące w projekcie		
Beneficjenci	Mieszkańcy, przedsiębiorcy, goście			
Zadania			Czas realizacji	
1. Budowa kanalizacji sanitarnej we wsiach Racendów i Wysogotówek (długość sieci - 12,19 km, liczba osób korzystających - 554)			2016–2017	
2. Budowa kanalizacji sanitarnej we wsi Sławoszew (długość sieci - 2,50 km, liczba osób korzystających - 392)			2017–2018	
3. Budowa kanalizacji sanitarnej we wsi Parzew (długość sieci - 1,00 km, liczba osób korzystających – 208)			2018–2020	
4. Budowa kanalizacji sanitarnej we wsi Orpiszewek (długość sieci - 4,50 km, liczba osób korzystających – 145)			2020–2022	
5. Budowa kanalizacji sanitarnej we wsi Kurcew (długość sieci - 4.00 km, liczba osób korzystających – 263)			2020–2022	
6. Budowa przydomowych oczyszczalni ścieków			2016–2025	
7. Modernizacja sieci wodociągowej we wsi Kotlin (długość modernizowanej sieci - 2,50 km)			2017–2019	
8. Przebudowa sieci wodociągowej we wsi Twardów (długość przebudowywanej sieci - 1,00 km)			2017	

9. Budowa stacji uzdatniania wody w Wilczy	2022–2023
10. Rozbudowa istniejącej oczyszczalni ścieków w miejscowości Wyszki	2016–2018
11. Modernizacja stacji uzdatniania wody w miejscowości Magnuszewice	2018–2019
12. Budowa sieci kanalizacji sanitarnej i sieci wodociągowej na nowo powstałych ulicach w Kotlinie (długość sieci - 2,00 km)	2019–2020
13. Modernizacja stacji uzdatniania wody wraz z odwiertem studni głębinowej Wyszki	2017 - 2018

Około 70% gospodarstw domowych z terenu gminy podłączonych jest do sieci kanalizacyjnej. Oznacza to, że w kolejnych latach konieczne będzie ponoszenie bardzo dużych wydatków w sferze gospodarki wodno-ściekowej.

W tabeli powyżej wymieniono miejscowości, gdzie planowana jest dalsza rozbudowa infrastruktury kanalizacyjnej. Dzięki temu prawie 1,6 tys. osób uzyska dostęp do sieci. W pozostałych miejscach będą budowane przydomowe oczyszczalnie ścieków. Gmina planuje na te inwestycje pozyskać w najbliższych kilku latach znaczne środki pomocowe.

Koszt wyżej wymienionych inwestycji (bez przydomowych oczyszczalni ścieków) jest szacowany na prawie 20 mln zł. Znaczący udział finansowy powinny stanowić dotacje unijne oraz częściowo umarzalne pożyczki z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Poznaniu.

KARTA PROJEKTU STRATEGICZNEGO nr 2.2.

Nazwa programu	Ochrona środowiska i zagospodarowanie przestrzenne		Numer programu	2
Nazwa projektu	Aktywne planowanie przestrzenne		Numer projektu	2.2.
Cel realizacji projektu	Zapewnienie ładu przestrzennego, stworzenie podstaw pod rozwój działalności gospodarczej na wybranych terenach, przyciąganie nowych mieszkańców			
Jednostka koordynująca	Urząd Gminy	Inne podmioty, uczestniczące w projekcie	Mieszkańcy, inwestorzy	
Beneficjenci	Mieszkańcy, przedsiębiorcy, potencjalni inwestorzy			
Zadania			Czas realizacji	
1. Aktualizacja studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy – wskazanie, jakie może być wykorzystanie gruntów w poszczególnych miejscach			2017–2018	
2. Sporządzanie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego (zgodnie z potrzebami, np. pod inwestycje gospodarcze, czy mieszkaniowe – przyciąganie nowych mieszkańców)			2016–2024	
3. Przeznaczenie terenów przy nowej trasie S11 pod aktywizację gospodarczą				

Bezład przestrzenny jest poważną bolączką praktycznie każdej polskiej gminy, a możliwość lokalizacji inwestycji na podstawie decyzji o warunkach zabudowy (wówczas, gdy nie ma miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego) niejednokrotnie powoduje pogorszenie i tak fatalnego zagospodarowania terenu.

Jednym z zadań w niniejszym projekcie jest aktualizacja dokumentu „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy”. Dzięki temu zaistnieje możliwość wskazania, jakie tereny mogą być przeznaczone pod jaką działalność. W ten sposób samorząd będzie miał możliwość świadomego, aktywnego kształtowania przestrzeni gminy.

Jeżeli chodzi o miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego, to także potrzebna jest ich aktualizacja części z nich, a nowe plany będą tworzone w zależności od potrzeb.

Bardzo wolno przebiegają prace, związane z budową drogi S11 o łącznej długości około 550 km, przebiegającej przez województwa zachodniopomorskie, wielkopolskie, opolskie oraz śląskie. Trasa ta będzie biegła przez gminę Kotlin, dlatego też bardzo ważne jest „dopilnowanie” przez władze gminne, aby tereny przy nowej trasie zostały przeznaczone pod działalność gospodarczą – ich lokalizacja w takim miejscu będzie niewątpliwie dużą szansą na dalszy rozwój gminy.

KARTA PROJEKTU STRATEGICZNEGO nr 2.3.

Nazwa programu	Ochrona środowiska i zagospodarowanie przestrzenne		Numer programu	2
Nazwa projektu	Działania na rzecz ochrony powietrza		Numer projektu	2.3.
Cel realizacji projektu	Zmniejszenie zagrożeń środowiska naturalnego, zwiększenie świadomości ekologicznej mieszkańców			
Jednostka koordynująca	Urząd Gminy	Inne podmioty, uczestniczące w projekcie	Powiat, mieszkańcy	
Beneficjenci	Mieszkańcy, goście			
Zadania			Czas realizacji	
1. Termomodernizacja budynku Szkoły Podstawowej w Kotlinie			2016-2018	
2. Stanowcze egzekwowanie zakazu spalania niedozwolonych materiałów w piecach			2016-2025	
3. Wymiana azbestu - udzielanie przez Gminę informacji, dotyczących możliwości pozyskiwania dotacji z innych źródeł, takich jak Powiat Jarociński, Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, pożyczki z Banku Ochrony Środowiska			2016-2025	
4. Edukacja proekologiczna mieszkańców: - materiały informacyjne (plakaty, ulotki) - akcje typu sprzątanie świata, dzień ziemi - konkursy			2016-2025	
5. Wspieranie mieszkańców w instalacji alternatywnych źródeł energii: - promowanie wykorzystania alternatywnych źródeł energii - udzielanie informacji o źródłach wsparcia finansowego - pomoc w załatwianiu formalności			2016-2025	

Ocena stanu lokalnego środowiska naturalnego wypadła bardzo dobrze – 85% mieszkańców dało tutaj oceny bardzo dobre i dobre. Oczywiście, nie zwalnia to władz samorządu, ani lokalnej społeczności z obowiązku podejmowania rozlicznych działań o charakterze proekologicznym.

Wzrostowi świadomości ekologicznej mieszkańców, a co za tym idzie podejmowaniu działań proekologicznych, będzie służyła przede wszystkim zintensyfikowana edukacja ekologiczna, szczególnie wśród młodzieży szkolnej. Form tego typu działań może być wiele – materiały informacyjne, lekcje wychowawcze, konkursy, itp. Ważną rolę powinny także odegrać sołectwa.

Od kilkunastu lat na terenie całego kraju czynione są konkretne działania w kierunku usunięcia azbestu z nieruchomości, co w oczywisty sposób przyczynia się minimalizacji zagrożeń zdrowia i życia mieszkańców.

Po 1945 r. do Polski sprowadzono łącznie ok. 2 mln ton azbestu, z czego większość (80-85%) wykorzystano do produkcji budowlanych wyrobów azbestowo-cementowych. Do dziś na terenie kraju znajduje się ok. 15,5 mln ton wyrobów zawierających azbest, w tym 14,9 mln ton płyt azbestowo-cementowych (ponad 1,3 mld m²) oraz 0,6 mln ton rur i innych wyrobów. Ze względu na zagrożenie, jakie niesie ze sobą obecność włókien azbestowych w środowisku, opracowany został krajowy *Program usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest stosowanych na terytorium Polski*. Celem, przyjętego przez Radę Ministrów w maju 2002 r., Programu jest wyeliminowanie negatywnych skutków zdrowotnych i środowiskowych spowodowanych azbestem, poprzez sukcesywne usuwanie i unieszkodliwianie wyrobów i odpadów zawierających azbest. Powinno to nastąpić do 2032 roku.

Urząd Gminy (w porozumieniu z Powiatem) wspiera i będzie wspierać mieszkańców i przedsiębiorców w działaniach na rzecz usuwania azbestu poprzez realizację przedsięwzięć, wymienionych w powyższej tabeli.

Kolejne planowane działanie, które przyniesie jednocześnie efekt ekologiczny i oszczędność dla gminy, to termomodernizacja budynku Szkoły Podstawowej w Kotlinie.

Wielu mieszkańców gminy narzeka na zanieczyszczenie powietrza, spowodowane tzw. niską emisją, czyli spalaniem śmieci w piecach. Podobnie, jak dzieje się to w przypadku wielu już gmin w Polsce, władze samorządowe pragną zacząć stanowcze egzekwowanie zakazu tego typu działań.

Ponadto gmina pragnie zachęcać i wspierać mieszkańców w instalacji odnawialnych źródeł energii (OZE), między innymi poprzez akcje informacyjne i pomoc w załatwianiu formalności.

Program 3. Wspieranie rozwoju przedsiębiorczości

Rozwój gospodarczy jest podstawowym sposobem poprawy warunków życiowych i przeciwdziałania bezrobociu. Samorząd lokalny nie dysponuje – zarówno z punktu widzenia uregulowań prawnych, jak i możliwości finansowych – narzędziami bezpośredniego wpływu na gospodarkę na terenie gminy. Mimo tego powinien podejmować działania, wspierające działalność gospodarczą.

W pierwszej kolejności powinny one polegać na efektywnym planowaniu przestrzennym, pozwalającym na przeznaczanie określonych terenów pod aktywność gospodarczą, a następnie – w miarę możliwości finansowych – na uzbrajaniu posiadanych terenów pod różnego rodzaju inwestycje. Duże znaczenie dla inwestorów ma także dobra obsługa ze strony Urzędu Gminy oraz wszelkie inne działania, ułatwiające prowadzenie biznesu, takie jak informacja i promocja gospodarcza, doradztwo, czy ulgi podatkowe.

W ramach niniejszego programu przewidziano wdrożenie dwóch projektów, obejmujących wyżej wymienione rodzaje działań.

Charakterystyka projektów

KARTA PROJEKTU STRATEGICZNEGO nr 3.1.

Nazwa programu	Wspieranie rozwoju przedsiębiorczości		Numer programu	3
Nazwa projektu	Organizacja terenów pod inwestycje		Numer projektu	3.1.
Cel realizacji projektu	Zapewnienie możliwości inwestowania na terenie Gminy			
Jednostka koordynująca	Urząd Gminy	Inne podmioty, uczestniczące w projekcie	Mieszkańcy, inwestorzy	
Beneficjenci	Inwestorzy i mieszkańcy			
Zadania			Czas realizacji	
1. Wspieranie mieszkańców w przeznaczaniu terenów pod inwestycje: • dotarcie do mieszkańców z informacją o działaniach Gminy w tej sferze • zmiany planów zagospodarowania przestrzennego • komasacja gruntów (starostwo) • przekwalifikowywanie gruntów • pomoc w załatwianiu formalności • utworzenie rejestru gruntów pod inwestycje			2016-2025	
2. Sporządzanie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego			2016-2025	
3. Wykupy gruntów przez Gminę (w miarę potrzeb i możliwości)			2016-2025	
4. Uzbieranie terenów pod inwestycje (w miarę potrzeb i możliwości)			2016-2025	

Podstawowym warunkiem inwestowania przez przedsiębiorców na danym terenie jest pozyskanie odpowiednich gruntów pod działalność gospodarczą. W miarę możliwości prawnych, finansowych i organizacyjnych, gmina pragnie wspierać w tej sferze obecnych i potencjalnych przedsiębiorców.

Przed wszystkim należy wyraźnie określić w kompleksowym planie zagospodarowania terenu gminy, jaki typ działalności jest możliwy do prowadzenia na danym terenie, a gdzie działalność gospodarcza jest nie jest dopuszczalna.

Jeżeli chodzi o grunty prywatne, to gmina planuje zaprosić właścicieli, którzy są zainteresowani przeznaczeniem ich pod działalność gospodarczą, do złożenia odpowiednich deklaracji w Urzędzie, aby grunty te zostały opisane i wciągnięte na listę

oferty inwestycyjnej gminy. Następnym krokiem będzie sporządzanie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego oraz udzielanie szerokiej pomocy w komasacji, przekształcaniu, sprzedaży lub dzierżawie.

Niestety, obecnie samorząd nie posiada własnych gruntów, jednak w miarę potrzeb i posiadanych środków, gmina będzie dążyła do ich pozyskania. Później nastąpi sporządzenie dla nich miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, a następnie, jeżeli dostępne będą środki finansowe, uzbrajanie tych terenów w elementy infrastruktury technicznej (można na to otrzymać znaczne dofinansowanie z środków unijnych).

KARTA PROJEKTU STRATEGICZNEGO nr 3.2.

Nazwa programu	Wspieranie rozwoju przedsiębiorczości		Numer programu	3
Nazwa projektu	Orientacja Gminy na inwestorów		Numer projektu	3.2.
Cel realizacji projektu	Zwiększenie skali prowadzenia działalności gospodarczej na terenie Gminy, zmniejszenie bezrobocia			
Jednostka koordynująca	Urząd Gminy	Inne podmioty, uczestniczące w projekcie	Powiatowy Urząd Pracy, Ośrodek Doradztwa Rolniczego, Starostwo Powiatowe	
Beneficjenci				
Zadania			Czas realizacji	
1. Wspieranie miejscowych firm: • plany zagospodarowania przestrzennego • badanie potrzeb • ulgi inwestycyjne • sprawna obsługa ze strony Gminy • regularne spotkania			2016-2025	
2. Wspieranie działania przedsiębiorstw na rzecz pozyskania dofinansowywania tworzenia nowych miejsc pracy i przekwalifikowywania obecnych pracowników – przekazywanie informacji, wskazywanie źródeł pomocy w sporządzaniu wniosków aplikacyjnych (Powiatowy Urząd Pracy, Ośrodek Doradztwa Rolniczego)			2016-2025	
3. Promocja terenów inwestycyjnych (pod działalność gospodarczą i budownictwo mieszkaniowe): • strona internetowa Gminy • materiały drukowane (informator, prasa) • publikacje ogólnopowiatowe i ogólnowojeńskie • wystawianie na targach (wraz z innymi gminami powiatu)			2016-2025	

Obecnie obowiązki, związane z działaniami gminy na rzecz rozwoju gospodarczego, spoczywają na osobie, zatrudnionej w Urzędzie Gminy na stanowisku do spraw Gospodarki Przestrzennej, Gospodarki Gruntami i Rolnictwa. Biorąc pod uwagę wielkość gminy i zatrudnienia w Urzędzie nie wydaje się, aby konieczne było wzmocnienie osobowe kadr, odpowiedzialnych za promocję gminy i pozyskiwanie inwestorów. Z pewnością jednak potrzebne jest podjęcie działań, polegających na „opiece” nad lokalnymi przedsiębiorcami i potencjalnymi inwestorami – kontaktach z nimi, koordynowaniu ich obsługi.

Działania promocyjne gminy powinny mieć na celu:

- zwiększenie liczby inwestorów
- zwiększenie liczby mieszkańców.

Jednym z zadań samorządu gminnego jest organizowanie działań, sprzyjających aktywizacji gospodarczej. Z pewnością istotnym elementem działań promocyjnych powinno być wystawianie się na targach i wystawach gospodarczych (ze względu na koszty - razem z innymi gminami) oraz współpraca z agencjami, specjalizującymi się w promocji gospodarczej, takich jak na przykład Państwowa Agencja Informacji i Inwestycji Zagranicznych.

Wszelkie przedsięwzięcia, związane ze wspieraniem lokalnych przedsiębiorców i pozyskiwaniem nowych, powinny wynikać z uporządkowanego planu działania w tej dziedzinie.

Jak już wcześniej wspomniano, gmina stała się atrakcyjnym miejscem do zamieszkania dla osób, preferujących spokojne otoczenie i jednocześnie posiadających dogodny dojazd do pracy na terenie sąsiednich gmin. Przyciąganiu takich osób warto i należy poświęcić uwagę i wysiłki, promując nie tylko samo miejsce, ale i niewątpliwie jego walory w postaci rozbudowanej oferty oświatowej, kulturalnej i sportowej.

Cel strategiczny nr 2

Zapewnienie wysokiego poziomu infrastruktury i usług społecznych

Drugim celem strategicznym, po zapewnieniu dobrych warunków życia i prowadzenia działalności gospodarczej na terenie gminy, jest zapewnienie wysokiego poziomu usług społecznych, które powinny stwarzać mieszkańcom możliwości rozwoju i przyjemnego spędzania wolnego czasu.

Należą do nich:

- oświata
- kultura i rozrywka
- sport i rekreacja
- zdrowie i pomoc społeczna
- zapewnienie bezpieczeństwa
- usługi administracyjne.

Jak już wcześniej wspomniano, wyniki przeprowadzonych analiz i dyskusji wskazują na to, że społeczność lokalna oczekuje dalszego poszerzenia zakresu i poprawy poziomu świadczenia tej grupy usług. Dotyczą one w pierwszej kolejności dalszej poprawy jakości nauczania i bazy oświaty oraz zwiększenia nakładów na kulturę, rozrywkę oraz infrastrukturę sportową i rekreacyjną.

Zostały one zgrupowane w trzech programach strategicznych, które zostaną po kolei poniżej omówione. Łącznie znajduje się w nich 9 projektów, których realizacja przybliżyć będzie zmierzony w wizji stan docelowy, czyli dogodne warunki rozwoju i relaksu w gminie.

Program 4. Oświata, kultura, sport, rekreacja

Oświata jest wysoko oceniana przez mieszkańców gminy. W badaniu ankietowym o przedszkolu, szkołach podstawowych i gimnazjum pozytywnie wypowiedziało się średnio około 80% respondentów. Oczywiście, nie wszystkie potrzeby w tej sferze zostały zaspokojone – placówki te wymagają doinwestowania, zarówno jeżeli chodzi o same budynki, jak i zaplecze sportowe. Ponadto przeprowadzone analizy i spotkania wykazały, że zdecydowanie niezadowolające są wyniki testów (po 6 klasie szkoły podstawowej) i egzaminów (po 3 klasie gimnazjum).

Jeżeli chodzi o kulturę i rozrywkę, to, jak już wcześniej sygnalizowano, również około 80% respondentów pozytywnie oceniło ich dostępność i jakość oferty. Jednocześnie wskazano, że oczekiwane jest jej dalsze uatrakcyjnienie, szczególnie poza Kotlinem.

Dostępność infrastruktury i usług z zakresu sportu i rekreacji oceniono podobnie, jak wyżej wymienione sfery. Mieszkańcy postulowali przede wszystkim rozbudowę infrastruktury sportowo-rekreacyjnej.

Łącznie w ramach niniejszego programu zaproponowano do realizacji cztery projekty strategiczne.

Charakterystyka projektów

KARTA PROJEKTU STRATEGICZNEGO nr 4.1.

Nazwa programu	Oświata, kultura, sport, rekreacja		Numer programu	4
Nazwa projektu	Poprawa jakości nauczania w szkołach gminnych		Numer projektu	4.1.
Cel realizacji projektu	Poprawa wyników nauczania, stworzenie lepszych szans rozwoju uczniów			
Jednostka koordynująca	Urząd Gminy	Inne podmioty, uczestniczące w projekcie	Szkoły, uczniowie, rodzice	
Beneficjenci	Uczniowie, nauczyciele, rodzice			
Zadania			Czas realizacji	
1. Poprawa wyników nauczania poprzez: - projekty rozwojowe w szkołach (wykorzystanie grantów - j. obce, informatyka, przedmioty ścisłe) - projekty grantowe w przedszkolu - pracę z uczniami zdolnymi i uczniami, wymagającymi wsparcia - kontrolę realizacji programów nauczania - doskonalenie zawodowe kadry nauczycielskiej			2016-2025	
2. Wykorzystanie szkół po godzinach, ich nieodpłatne udostępnianie, np. dla młodzieży, innych grup			2016-2025	
3. Praca z rodzicami, wspieranie ich, wzmacnianie ich roli w wychowaniu i edukacji dzieci i młodzieży			2016-2025	

W ramach niniejszego projektu zaproponowano realizację różnorodnych działań, które po kolei zostały omówione poniżej.

Najlepszym sposobem na poprawę wyników nauczania jest (oprócz właściwego doboru kadry nauczycielskiej) rozszerzenie palety zajęć dodatkowych, pozwalających na indywidualizację pracy zarówno z uczniami najbardziej wymagającymi wsparcia, jak i najzdolniejszymi. Pomocne będzie tutaj wykorzystanie funduszy unijnych, które są już dostępne na ten cel.

Ogólnopolskim problemem stała się kwestia jakości wychowania dzieci w domach. Niestety, z wielu powodów rodzice coraz mniej się angażują w ten proces. Powody są różne – brak czasu, zbyt mała świadomość, nieporadność, eurosieroctwo. Dlatego też praca z rodzicami, ich wspieranie stało się bardzo nagłą potrzebą.

Obiekty szkolne po zakończeniu zajęć mogą być wykorzystane do innych celów - nieodpłatnie udostępnianie, np. dla młodzieży, czy innych grup mieszkańców. Dzięki stworzeniu dogodnych warunków lokalowych wspierane będzie uruchamianie inicjatyw społecznych.

KARTA PROJEKTU STRATEGICZNEGO nr 4.2.

Nazwa programu	Oświata, kultura, sport, rekreacja		Numer programu	4
Nazwa projektu	Poprawa infrastruktury i wyposażenia placówek oświatowych		Numer projektu	4.2.
Cel realizacji projektu	Poprawa warunków nauki i nauczania			
Jednostka koordynująca	Urząd Gminy	Inne podmioty, uczestniczące w projekcie	Placówki oświatowe	
Beneficjenci	Uczniowie i nauczyciele			
Zadania			Czas realizacji	
1. Remonty i modernizacje budynków oświatowych			2016-2025	
2. Rozwój szkolnej infrastruktury sportowej			2016-2025	
3. Poprawa wyposażenia w pomoce naukowe			2016-2025	

W trakcie prac nad Strategią określono potrzeby placówek, dotyczące prac budowlano-remontowych, przewidywanych do wykonania w najbliższych latach w celu zapewnienia lepszych warunków nauki i nauczania. Przeprowadzona analiza wskazała na potrzebę licznych remontów i modernizacji praktycznie we wszystkich placówkach oświatowych.

Najpilniejsze prace są do wykonania w Szkole Podstawowej im. M. Konopnickiej i Gimnazjum im. Jana Pawła II w Kotlinie. Są to:

- przebudowa boiska i trybun
- wymiana instalacji CO i wodnej w całym budynku
- wymiana instalacji elektrycznej w szkole i na zewnątrz.

KARTA PROJEKTU STRATEGICZNEGO nr 4.3.

Nazwa programu	Oświata, kultura, sport, rekreacja		Numer programu	4
Nazwa projektu	Uatrakcyjnienie oferty kultury i rozrywki		Numer projektu	4.3.
Cel realizacji projektu	Stworzenie warunków do rozwoju kultury na terenie Gminy, zwiększenie oferty kulturalnej, integracja mieszkańców			
Jednostka koordynująca	Dom Kultury	Inne podmioty, uczestniczące w projekcie	Urząd Gminy, sołectwa, OSP, LGD, szkoły, organizacje pozarządowe, mieszkańcy	
Beneficjenci	Mieszkańcy i goście			
Zadania			Czas realizacji	
1. Dalszy rozwój oferty Domu Kultury w Kotlinie: – amfiteatr (przed DK) – kino plenerowe – kino studyjne – realizacja części zajęć poza Kotlinem (gł. w świetlicach wiejskich) – szersza oferta dla młodzieży – wycieczki i warsztaty poza gminę, np. do muzeum, park linowy – gazetka informacyjna			2016-2025	
2. Budowa - przebudowa wigwamu w Parzewie wraz ze sceną i ogrodzeniem terenu			2018-2020	
3. Budowa sceny przy Wiejskim Domu Kultury w Wilczy			2018-2020	
4. Adaptacja – przebudowa jednego z budynków Szkoły Podstawowej w Magnuszewicach z przeznaczeniem na świetlicę wiejską			2019-2022	
5. Budowa świetlicy wiejskiej w Wyszkach			2019-2021	
6. Budowa świetlicy wiejskiej w Orpiszewku			2022-2024	

Jak wcześniej wspomniano, około 80% respondentów pozytywnie oceniło dostępność i jakość oferty kultury i rozrywki. Z drugiej strony wskazano na potrzebę jej dalszego uatrakcyjnienia i większego zróżnicowania. W zadaniu nr 1 w powyższej tabeli zaproponowano kilka pomysłów, które mają być wdrożone przez Dom Kultury w Kotlinie. Na uwagę zasługuje budowa małego amfiteatru oraz organizacja kina studyjnego.

Przykład wielu gmin wskazuje na to, że mieszkańcy, negatywnie oceniający na przykład ofertę kulturalną, czy sportowo-rekreacyjną, w rzeczywistości nie wiedzą dokładnie, jaka ta oferta jest, ponieważ nie interesują się dotarciem do niej. Z tego powodu niezmiernie istotne jest używanie jak największej liczby mediów do dotarcia z informacją do jak największej liczby potencjalnych odbiorców. Nową inicjatywą Doku Kultury jest więc wydawanie gazetki informacyjnej.

Bolączką wielu polskich gmin jest niewielkie wykorzystanie świetlic wiejskich (wybudowanych, bądź zmodernizowanych w ostatnich latach dzięki wsparciu ze środków unijnego Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich) jako miejsca spędzania wolnego czasu przez mieszkańców, ich rozwoju i integracji. Przyczyn tego stanu rzeczy jest wiele, a do najistotniejszych należą:

- brak środków na zatrudnienie opiekunów świetlic
- niedostateczne wyposażenie obiektów
- niezadowolające zaangażowanie lokalnej społeczności.

Wydaje się, że tylko połączenie oddolnych inicjatyw (zarządzanie świetlicami przez sołectwa) ze wsparciem gminnym i unijnym ma szansę dać zamierzone efekty.

Jest to tym bardziej istotne, że w ramach niniejszego projektu planowana jest organizacja kilku kolejnych świetlic.

Typowym dla gmin wiejskich problemem, który występuje także w Kotlinie, jest ograniczona możliwość spotykania się i spędzania wolnego czasu przez młodzież, zwłaszcza poza porą letnią. Z drugiej strony młodzież sama nie jest w stanie dokładnie określić swoich oczekiwań. Stąd jednym z najpoważniejszych wyzwań, stojących przed DK, jest poszerzenie oferty dla tej grupy mieszkańców i to nie tylko w samym Kotlinie, ale również w innych miejscowościach.

KARTA PROJEKTU STRATEGICZNEGO nr 4.4.

Nazwa programu	Oświata, kultura, sport, rekreacja		Numer programu	4
Nazwa projektu	Rozwój infrastruktury i oferty sportowo-rekreacyjnej		Numer projektu	4.4.
Cel realizacji projektu	Zapewnienie dobrych warunków do spędzania wolnego czasu przez mieszkańców i gości, Zapewnienie atrakcyjnych form aktywnego spędzania wolnego czasu			
Jednostka koordynująca	Urząd Gminy	Inne podmioty, uczestniczące w projekcie	Placówki oświatowe, kluby sportowe, sołectwa	
Beneficjenci	Mieszkańcy, goście			
Zadania			Czas realizacji	
1. Budowa boiska wielofunkcyjnego przy szkole w Woli Książęcej (wniosek do ministerstwa złożony)			2017-2018	
2. Budowa dalszych siłowni zewnętrznych na terenie gminy			2017-2025	
3. Zagospodarowanie terenu w Kurcewie na cele rekreacyjne (przejęcie przez gminę od Skarbu Państwa terenu po wysypisku – 2,5 ha, organizacja stawku i zieleni)			2018-2020	
4. Przebudowa boiska i trybun na Gminnym Boisku Sportowym w Magnuszewicach celem polepszenia standardu rekreacji sportowej			2018-2019	
5. Zagospodarowanie poddasza świetlicy wiejskiej w Twardowie z przeznaczeniem na miejsca noclegowe (wymiana młodzieży, zielone szkoły, kolonie, etc.)			2018-2019	
6. Budowa „Pluskadełka” w Kotlinie jako miejsca rekreacji wypoczynku dzieci i młodzieży			2017-2020	
7. Sławoszew: – zagospodarowanie terenu w centrum wsi dla potrzeb sportu i rekreacji – zagospodarowanie placu za świetlicą wiejską, budowa sceny z wyjściem z sali wiejskiej celem utworzenia miejsca do zabaw i wypoczynku			2020-2022	
8. Zagospodarowanie przestrzeni terenu w obrębie strzelnicy wiejskiej w Wilczy - zazielenienie, oczyszczenie stawu			2017-2020	

9. Organizacja amatorskich rozgrywek międzysołeckich i międzyszkolnych w różnych dyscyplinach	2016-2025
10. Wyszukiwanie i wspieranie animatorów sportu (wykorzystanie sal sportowych przy szkołach do zajęć), zachęcanie mieszkańców i sołtysów do większej aktywności	2016-2025

Mimo posiadania bogatej bazy do uprawiania sportu i rekreacji, mieszkańcy gminy oczekują, że w kolejnych latach będzie ona nadal wzbogacana o nowe obiekty, a istniejące będą modernizowane. W ślad za tym powinna iść coraz większa aktywność mieszkańców, przejawiająca się zarówno w liczbie klubów i sekcji, jak i odsetku mieszkańców, regularnie, aktywnie spędzających wolny czas.

W tabeli powyżej znajduje się szczegółowe zestawienie planowanych zadań. Większość z nich dotyczy budowy i modernizacji boisk oraz rekreacyjnego zagospodarowania terenu w różnych miejscowościach.

Sama atrakcyjna infrastruktura sportowo-rekreacyjna to za mało, aby można było mówić o stworzeniu wystarczających warunków do aktywności ruchowej mieszkańców. Potrzebna jest ciekawa, różnorodna oferta, zaspokajająca oczekiwania różnych grup mieszkańców. Ciekawym pomysłem jest organizacja większej liczby regularnych, ogólnodostępnych rozgrywek w najpopularniejszych dyscyplinach – między sołectwami, szkołami, czy klubami.

Program 5. Zdrowie, pomoc społeczna, bezpieczeństwo

Z istniejącej na terenie gminy opieki zdrowotnej zadowolonych jest aż ponad 80% mieszkańców (wynik badania ankietowego – suma ocen bardzo dobrych, dobrych i zadowolających). Zaledwie około 10% respondentów wyraziło opinię negatywną, co, na tle innych gmin, jest wynikiem bardzo dobrym. Trzeba zdawać sobie sprawę, że samorząd gminny praktycznie nie posiada narzędzi oddziaływania na publiczną służbę zdrowia, jest to zadanie Państwa. Inaczej sprawa wygląda z opieką zdrowotną w placówkach oświatowych, stąd osobny projekt, dotyczący tej problematyki.

Jeżeli chodzi o pomoc społeczną, to jest ona oceniana pozytywnie. Wśród największych problemów w tej sferze wymieniano brak lokali socjalnych oraz narastające (podobnie jak w całym kraju) zjawisko starzenia się społeczeństwa, powodujące coraz większe potrzeby, dotyczące zapewnienia opieki osobom starszym, zarówno chorym, jak i zdrowym. Ta druga grupa mieszkańców jest będzie coraz bardziej zainteresowana aktywnym spędzaniem wolnego czasu wśród rówieśników.

Poziom bezpieczeństwa na terenie gminy jest oceniany przez mieszkańców dość pozytywnie, co nie oznacza, że nie trzeba podejmować w tej dziedzinie w kolejnych latach żadnych działań.

W ramach niniejszego programu sformułowano trzy projekty o wskazanej wyżej tematyce.

Charakterystyka projektów

KARTA PROJEKTU STRATEGICZNEGO nr 5.1.

Nazwa programu	Zdrowie, pomoc społeczna, bezpieczeństwo		Numer programu	5
Nazwa projektu	Zwiększenie skali opieki zdrowotnej w placówkach oświatowych		Numer projektu	5.1.
Cel realizacji projektu	Zapewnienie większego dostępu do opieki zdrowotnej dla dzieci i młodzieży			
Jednostka koordynująca	Urząd Gminy	Inne podmioty, uczestniczące w projekcie	Placówki oświatowe	
Beneficjenci	Dzieci i młodzież z terenu Gminy			
Zadania			Czas realizacji	
1. Zwiększenie skali zajęć logopedycznych			2016-2025	
2. Zwiększenie skali zajęć korekcyjnych			2016-2025	

Jak wyżej wspomniano, gmina posiada bezpośredni wpływ na opiekę zdrowotną na terenie placówek oświaty. Przeprowadzona analiza wykazała, że potrzeby są w tej dziedzinie spore. Odpowiedzią ze strony samorządu jest szereg propozycji, polegających na zapewnieniu specjalistów z dziedziny logopedii i rehabilitacji ruchowej.

KARTA PROJEKTU STRATEGICZNEGO nr 5.2.

Nazwa programu	Zdrowie, pomoc społeczna, bezpieczeństwo		Numer programu	5
Nazwa projektu	Organizacja lokali socjalnych i opieki nad osobami starszymi		Numer projektu	5.2.
Cel realizacji projektu	Zwiększenie jakości i skali pomocy najbardziej potrzebującym mieszkańcom			
Jednostka koordynująca	GOPS	Inne podmioty, uczestniczące w projekcie	Urząd Gminy, mieszkańcy	
Beneficjenci	Mieszkańcy			
Zadania			Czas realizacji	
1. Zapewnienie lokalu socjalnego/chronionego na terenie gminy (w ramach potrzeb)			2016-2025	
2. Budowa podjazdów dla osób niepełnosprawnych w budynkach użyteczności publicznej			2016-2020	
3. Kontynuacja i rozwój działalności osób starszych przy Doku Kultury			2016-2025	
4. Promowanie pomocy sąsiedzkiej			2016-2025	

W każdej społeczności istnieją osoby i rodziny, kwalifikujące się do uzyskania mieszkania socjalnego lub chronionego, za którego dostarczenie odpowiada gmina. Lokal socjalny to lokal przeznaczony dla osób bezdomnych, eksmitowanych lub osób ubogich, nie mogących utrzymać mieszkania samodzielnie. Z kolei lokal chroniony ma zapewnić osobom w nim zamieszkującym przygotowanie do prowadzenia samodzielnego życia w społeczeństwie lub zastąpić pobyt w placówce, zapewniającej całodobową opiekę. Ustawa o pomocy społecznej umożliwia pobyt w mieszkaniach chronionych osobom, które ze względu na trudną sytuację życiową, wiek, niepełnosprawność lub chorobę potrzebują wsparcia w funkcjonowaniu w codziennym życiu, ale nie wymagają usług w zakresie świadczonym przez jednostkę całodobowej opieki, w szczególności osobom z zaburzeniami psychicznymi, opuszczającym pieczę zastępczą, młodzieżowy ośrodek wychowawczy, zakład dla nieletnich, a także cudzoziemcom, którzy uzyskali w Polsce status uchodźcy lub ochronę uzupełniającą.

Na terenie gminy Kotlin brak jest takiego lokalu.

Wychodząc naprzeciw rosnącym oczekiwaniom organizacji bezpiecznego i ciekawego spędzania wolnego czasu przez osoby starsze, Dom Kultury zamierza kontynuować

współpracę z seniorami, zrzeszonymi w Kole Kombatantów, Stowarzyszeniu Emerytów i Rencistów oraz Kole Gospodyń Wiejskich. W przypadku zainteresowania, seniorzy mogą działać także w świetlicach wiejskich w różnych miejscowościach na terenie gminy.

Niezwykle cenną inicjatywą jest organizacja pomocy sąsiedzkiej, która dobrze się sprawdza szczególnie w małych społecznościach.

Oczywistą kwestią jest zapewnienie podjazdów dla osób niepełnosprawnych przy budynkach użyteczności publicznej, w pierwszej kolejności przy obiekcie Urzędu Gminy.

KARTA PROJEKTU STRATEGICZNEGO nr 5.3.

Nazwa programu	Zdrowie, pomoc społeczna, bezpieczeństwo		Numer programu	5
Nazwa projektu	Zwiększenie bezpieczeństwa publicznego		Numer projektu	5.3.
Cel realizacji projektu	Zwiększenie poczucia bezpieczeństwa wśród mieszkańców, zmniejszenie liczby przestępstw i wykroczeń			
Jednostka koordynująca	Urząd Gminy	Inne podmioty, uczestniczące w projekcie	Policja, OSP, mieszkańcy	
Beneficjenci	Mieszkańcy i goście			
Zadania			Czas realizacji	
1. Działania na rzecz zapewnienia bezpieczeństwa publicznego (patrole Policji)			2016-2025	
2. Działania prewencyjne w szkołach dla uczniów			2016-2025	
3. Poprawa wyposażenia OSP			2016-2025	

Stan bezpieczeństwa publicznego w gminie jest przez jej mieszkańców oceniany wysoko – ocen bardzo dobrych i dobrych jest 43%, a średnich – 45%. Niewiele jest ocen zdecydowanie negatywnych.

Jednym z priorytetów w tej dziedzinie jest zapewnienie bezpieczeństwa publicznego, przede wszystkim poprzez częstsze patrole Policji.

Bardzo ważne jest także prowadzenie jak najliczniejszych akcji profilaktycznych, dotyczących bezpieczeństwa, wśród mieszkańców, szczególnie dzieci i młodzieży.

Należy także pamiętać o systematycznym wspieraniu jednostek Ochotniczej Straży Pożarnej w zakresie doposażenia sprzętowego i modernizacji remiz tym bardziej, że najczęściej to właśnie oddziały OSP są pierwszymi, które docierają na miejsce zdarzenia. Najpilniejszą kwestią jest wymiana samochodów w OSP w Sławoszewie i Twardowie.

Program 6. Aktywność społeczna i sprawne zarządzanie Gminą

Naturalnym jest, że wraz z rozwojem społeczno-gospodarczym gminy i kształtowaniem się społeczeństwa obywatelskiego, z roku na rok rosną oczekiwania mieszkańców pod adresem przedstawicieli samorządu gminnego. Dotyczą one przede wszystkim sprawnego zarządzania podległym mieniem, aktywizacji i integracji lokalnej społeczności oraz szybkiej i sprawnej obsługi ze strony pracowników Urzędu Gminy i podległych jednostek.

Ten ostatni element jest stosunkowo wysoko oceniany – praca urzędników gminnych została oceniona bardzo dobrze i dobrze przez 55% respondentów, a zadowalająco przez kolejnych 37%.

Niniejszy program obejmuje dwa projekty, związane z aktywizacją i integracją mieszkańców oraz usprawnieniem działania służb gminnych.

Charakterystyka projektów

KARTA PROJEKTU STRATEGICZNEGO nr 6.1.

Nazwa programu	Aktywność społeczna i sprawne zarządzanie Gminą		Numer programu	6
Nazwa projektu	Aktywizacja mieszkańców, wspieranie aktywności i integracji społecznej		Numer projektu	6.1.
Cel realizacji projektu	Zwiększenie udziału mieszkańców w życiu społecznym gminy, zwiększenie liczby organizacji pozarządowych i innych form aktywności społecznej, większa integracja mieszkańców			
Jednostka koordynująca	Urząd Gminy	Inne podmioty, uczestniczące w projekcie	Jednostki gminne, sołectwa, organizacje pozarządowe, szkoły, mieszkańcy	
Beneficjenci	Mieszkańcy			
Zadania			Czas realizacji	
1. Wspieranie i współpraca z organizacjami pozarządowymi: - wyznaczenie w UG osoby do współpracy z organizacjami pozarządowymi (NGOs) - konsultowanie przez Gminę z NGOs różnych spraw			2016-2025	
2. Wyszukiwanie i wspieranie aktywistów - animatorów świetlic, animatorów sportu			2016-2025	
3. Zachęcanie do aktywności społecznej			2016-2025	

Przeprowadzone badanie ankietowe oraz analiza SWOT wykazały, że zbyt mała część mieszkańców jest zainteresowana uczestnictwem w różnego rodzaju zorganizowanych aktywnościach społecznych, kulturalnych, czy sportowych mimo generalnie dużej liczby inicjatyw i wydarzeń. W trakcie wywiadów i spotkań próbowano zidentyfikować powody tego stanu rzeczy. Z pewnością przyczynia się do tego fakt pracy poza terenem gminy, a więc poświęcanie dużej ilości czasu na dojazdy. Dla części mieszkańców na pewno barierą jest zbyt niski poziom zarobków.

Aby przeciwdziałać temu negatywnemu zjawisku, samorząd pragnie podejmować wiele różnorodnych działań, polegających w pierwszej kolejności na docieraniu z informacją o różnych ofertach i wydarzeniach do jak największej liczby mieszkańców oraz wspieraniu lokalnych liderów i oddolnych inicjatyw.

Działania samorządu będą więc dwukierunkowe – będą zachęcały pojedynczych mieszkańców do udziału w różnego rodzaju aktywnościach oraz wspierały powstawanie i rozwój organizacji pozarządowych.

KARTA PROJEKTU STRATEGICZNEGO nr 6.2.

Nazwa programu	Aktywność społeczna i sprawne zarządzanie Gminą		Numer programu	6
Nazwa projektu	Sprawne zarządzanie Gminą		Numer projektu	6.2.
Cel realizacji projektu	Zapewnienie szybszego tempa rozwoju gminy, zapewnienie jak najwyższego poziomu świadczenia usług komunalnych i społecznych			
Jednostka koordynująca	Urząd Gminy	Inne podmioty, uczestniczące w projekcie	Jednostki gminne	
Beneficjenci	Mieszkańcy, przedsiębiorcy, goście			
Zadania			Czas realizacji	
1. Rozbudowa i przebudowa Urzędu Gminy w Kotlinie			2013-2020	
2. Promowanie gminy jako atrakcyjnego miejsca osiedlania się: - poprzez stronę internetową gminy - poprzez portale społecznościowe - ogłoszenia w prasie lokalnej			2016-2025	
3. Zachęcanie do płacenia podatków na miejscu: - poprzez stronę internetową gminy - ulotki - plakaty - poprzez zebrania sołeckie			2016-2025	
4. Zwiększenie kanałów komunikacji z mieszkańcami: - informator mailowy - Facebook			2016-2025	
5. Rozwój współpracy z innymi samorządami			2016-2025	

Naturalnym jest, że wraz z rozwojem społeczno-gospodarczym gminy i kształtowaniem się społeczeństwa obywatelskiego, z roku na rok rosną oczekiwania mieszkańców pod adresem przedstawicieli samorządu gminnego. Dotyczą one przede wszystkim sprawnego zarządzania podległym mieniem, skutecznej promocji gospodarczej i turystycznej oraz szybkiej i sprawnej obsługi ze strony pracowników Urzędu Gminy i podległych jednostek.

Niniejszy projekt obejmuje wiele działań, prowadzących do zwiększenia efektywności i skuteczności działania Urzędu Gminy i jednostek gminnych.

Mimo wielu potrzeb, dotyczących zarówno rozbudowy samej infrastruktury technicznej i społecznej, jak i rozwoju oferty spędzania wolnego czasu, mieszkańcy dostrzegają potrzebę stworzenia odpowiednich warunków pracy i obsługi w Urzędzie Gminy w Kotlinie. Zdecydowanie nie przystają one do obecnych standardów. Dlatego też do 2020 roku ma zostać przeprowadzony remont istniejącego budynku i dobudowa do niego nowego skrzydła z salą sesyjną.

Jak już wcześniej wspomniano, jednym z priorytetów działania samorządu, a zarazem sposobów na rozwój gminy, będzie stwarzanie jak najlepszych warunków do osiedlania się kolejnych mieszkańców. Bardzo istotne będzie umiejętne promowanie się gminy jako terenu, na którym warto osiąść na stałe.

Wiele gmin ma problem z tym, że nowi mieszkańcy płacą podatki dochodowe nie w nowym, ale w poprzednim miejscu zamieszkania, często po prostu nie zdając sobie z tego sprawy. Dlatego też akcja informacyjno-promocyjna stanie się ważnym zadaniem do realizacji w najbliższym czasie.

Gmina Kotlin, wraz z trzema innymi gminami, wchodzi w skład Powiatu Jarocińskiego. Dotychczasowa skala współpracy w ramach Powiatu nie jest zadowalająca; wiele działań, które mogłyby być koordynowane, bądź nawet wspólnie prowadzone, realizowanych jest osobno. Nierzadkie są sytuacje, kiedy gminy ze sobą konkurują, na przykład w przypadku oferty kulturalnej i sportowo-rekreacyjnej.

Potencjalnych pól współpracy jest wiele, do tego współpraca międzysamorządowa jest w ostatnim czasie stymulowana przez możliwość pozyskania środków dotacyjnych na przygotowanie wspólnych dokumentów programowych, które w kolejnych latach będą niezbędne do aplikowania o dofinansowanie konkretnych przedsięwzięć inwestycyjnych.

Z tego powodu, a także z powodu możliwości korzystania z infrastruktury i oferty okolicznych gmin, bardzo ważny jest rozwój współpracy gminy Kotlin z Powiatem i gminami Powiatu. Wspólna oferta inwestycyjna i turystyczna, koordynacja wydarzeń kulturalnych i rozrywkowych, wspólne ubieganie się o środki dotacyjne to pierwsze, potencjalne pola kooperacji między samorządami. Do współpracy powinny być zaproszone podmioty pozasamorządowe, takie jak przedsiębiorcy, czy organizacje pozarządowe.

Gmina nie ma podpisanych umów z gminami partnerskimi w kraju, ani za granicą. Obecne władze pragną zmienić ten stan rzeczy. Pierwszymi dziedzinami kooperacji powinny być wymiana doświadczeń w sferze zarządzania oraz wymiana dzieci i młodzieży, współuczestnictwo w wydarzeniach kulturalnych i sportowych.

6. OKREŚLENIE ZBIEŻNOŚCI STRATEGII ROZWOJU GMINY ZE STRATEGIAMI NA SZCZEBŁU WOJEWÓDZKIM I KRAJOWYM

6.1. Określenie zbieżności Strategii Rozwoju Gminy Kotlin na lata 2016-2025 ze Strategią Rozwoju Kraju 2020

„Strategia Rozwoju Kraju 2020 - AKTYWNE SPOŁECZEŃSTWO, KONKURENCYJNA GOSPODARKA, SPRAWNE PAŃSTWO” (ŚSRK), przyjęta przez Radę Ministrów we wrześniu 2012 roku, to najważniejszy dokument w perspektywie średniookresowej, określający cele strategiczne rozwoju Polski do 2020 r., kluczowy dla określenia działań rozwojowych, w tym możliwych do sfinansowania w ramach perspektywy finansowej UE na lata 2014-2020 oraz 9 zintegrowanych strategii, służących realizacji założonych celów rozwojowych. Strategia Rozwoju Kraju 2020 jest elementem nowego systemu zarządzania rozwojem Polski, którego fundamenty zostały określone w znowelizowanej ustawie o zasadach prowadzenia polityki rozwoju.

Celem głównym strategii średniookresowej jest wzmocnienie i wykorzystanie gospodarczych, społecznych i instytucjonalnych potencjałów zapewniających szybszy i zrównoważony rozwój kraju oraz poprawę jakości życia ludności.

Dokonano w ŚSRK wyboru trzech obszarów strategicznych:

- I. **Sprawne i efektywne państwo**
- II. **Konkurencyjna gospodarka**
- III. **Spójność społeczna i terytorialna.**

Zadania realizowane w ramach tych priorytetowych kierunków interwencji mają być odpowiedzią na kluczowe wyzwania w najbliższym dziesięcioleciu i mają pozwolić na zintensyfikowanie procesów rozwojowych oraz uniknięcie dryfu rozwojowego.

Dla współrealizacji Strategii Rozwoju Kraju 2020 przez jednostki samorządu terytorialnego, największe znaczenie będzie miała realizacja obszaru strategicznego III. Spójność społeczna i terytorialna, dla którego wyznaczono następujące podobszary:

Cel III.1. Integracja społeczna

Cel III.2. Zapewnienie dostępu i określonych standardów usług publicznych

Cel III.3. Wzmocnienie mechanizmów terytorialnego równoważenia rozwoju oraz integracja przestrzenna dla rozwijania i pełnego wykorzystania potencjałów regionalnych.

Wszystkie przyjęte w dokumencie Strategii Rozwoju Gminy Kotlin projekty są w pełni zgodne z działaniami i w konsekwencji celami strategicznymi przyjętymi w ŚSRK. Dokładne przyporządkowanie przedstawiono w poniższej tabeli.

Tabela 2. Zgodność projektów strategicznych z celami Strategii Rozwoju Kraju 2020

Obszary strategiczne	Cele szczegółowe	Wyróżnienie	Zgodność projektu strategicznego gminy Kotlin
SPRAWNE I EFEKTYWNE PAŃSTWO	PRZEJŚCIE OD ADMINISTROWANIA DO ZARZĄDZANIA ROZWOJEM	• Uporządkowanie kompetencji umożliwiające realizację działań rozwojowych • Zwiększenie efektywności instytucji publicznych • Wprowadzenie jednolitych zasad e-gov w administracji (e-administracja) • Poprawa jakości prawa • Zapewnienie ładu przestrzennego	2.2.; 6.2.
	WZMOCNIENIE WARUNKÓW SPRZYJAJĄCYCH REALIZACJI INDYWIDUALNYCH POTRZEB I AKTYWNOŚCI OBYWATEŁA	• Poprawa skuteczności wymiaru sprawiedliwości • Rozwój kapitału społecznego • Zwiększenie bezpieczeństwa obywatela • Utrwalenie bezpieczeństwa narodowego	4.3.; 4.4.; 5.3.; 6.1.
KONKURENCYJNA GOSPODARKA	ROZWÓJ KAPITAŁU LUDZKIEGO	• Zwiększanie aktywności zawodowej • Poprawa jakości kapitału ludzkiego • Zwiększanie mobilności zawodowej i przestrzennej	4.1.; 4.2.
	BEZPIECZEŃSTWO ENERGETYCZNE I ŚRODOWISKO	• Racjonalne gospodarowanie zasobami • Poprawa efektywności energetycznej • Zwiększenie dywersyfikacji dostaw paliw i energii • Poprawa stanu środowiska • Adaptacja do zmian klimatu	2.1.; 2.3.
	ZWIĘKSZENIE EFEKTYWNOŚCI TRANSPORTU	• Zwiększenie efektywności zarządzania w sektorze transportowym • Modernizacja i rozbudowa połączeń transportowych • Udrożnienie obszarów miejskich	1.1.; 1.2.; 1.3.; 1.4.
SPOŁECZNA I TERYTORIALNA	INTEGRACJA SPOŁECZNA	• Zwiększenie aktywności osób wykluczonych i zagrożonych wykluczeniem społecznym • Zmniejszenie ubóstwa w grupach najbardziej nim zagrożonych	5.2.

	ZAPEWNIENIE DOSTĘPU I OKREŚLONYCH STANDARDÓW USŁUG PUBLICZNYCH	• Podnoszenie jakości i dostępności usług publicznych • Zwiększenie efektywności systemu świadczenia usług publicznych	5.1.
	WZMOCNIENIE MECHANIZMÓW TERYTORIALNEGO RÓWNOWAŻENIA ROZWOJU ORAZ INTEGRACJA PRZESTRZENNA DLA ROZWIJANIA I PEŁNEGO WYKORZYSTANIA POTENCJAŁÓW REGIONALNYCH	• Tworzenie warunków instytucjonalnych, prawnych i finansowych dla realizacji działań rozwojowych w regionach • Tworzenie warunków dla rozwoju ośrodków regionalnych, subregionalnych i lokalnych oraz wzmacniania potencjału obszarów wiejskich • Zwiększenie spójności terytorialnej	3.1.; 3.2.

6.2. Określenie zbieżności Strategii Rozwoju Gminy Kotlin na lata 2016-2025 ze Strategią Rozwoju Województwa Wielkopolskiego do 2020 roku

Zgodnie z zasadami tworzenia dokumentów określających kierunki strategicznego rozwoju poszczególnych województw, powiatów i gmin, poniżej uwzględniono i wskazano w dokumencie Strategii Rozwoju Gminy Kotlin projekty zbieżne ze strategicznymi planami rozwoju województwa.

Zbieżność Strategii Rozwoju Gminy Kotlin na lata 2016-2025 z wojewódzkimi programami zawartymi w dokumencie „Strategia Rozwoju Województwa Wielkopolskiego do 2020 roku” przedstawiono poniżej.

W ramach dokumentu Strategii Rozwoju Województwa Wielkopolskiego, ogólna wizja województwa wielkopolskiego przedstawiona jest jako dążenie do uczynienia województwa regionem nowoczesnym i zintegrowanym. Samorząd województwa za cel generalny postawił sobie:

Poprawę jakości przestrzeni województwa, systemu edukacji, rynku pracy, gospodarki oraz sfery społecznej skutkująca wzrostem poziomu życia mieszkańców.

Szeroka analiza uwarunkowań społecznych, ekonomicznych, przyrodniczych, potrzeb społecznych oraz wytyczona misja województwa pozwoliła na wyznaczenie celów strategicznych:

1. Poprawa dostępności i spójności komunikacyjnej
2. Poprawa stanu środowiska i racjonalne gospodarowanie jego zasobami
3. Zwiększenie spójności województwa
4. Wzmocnienie potencjału gospodarczego regionu
5. Wzrost kompetencji mieszkańców i zatrudnienia
6. Zwiększanie zasobów oraz wyrównywanie potencjałów społecznych województwa
7. Wzrost bezpieczeństwa i sprawności zarządzania regionem.

Wszystkie przyjęte w dokumencie Strategii Rozwoju Gminy Kotlin projekty są w pełni zgodne z działaniami i w konsekwencji celami strategicznymi przyjętymi w Strategii Rozwoju Województwa Wielkopolskiego. Dokładne przyporządkowanie przedstawia tabela.

Tabela 3. Zgodność projektów strategicznych z celami strategicznymi Województwa

Cele strategiczne	Cele szczegółowe	Zgodność projektu strategicznego gminy Kotlin
POPRAWA DOSTĘPNOŚCI I SPÓJNOŚCI KOMUNIKACYJNEJ	• Zwiększenie spójności sieci drogowej • Wzrost różnorodności oraz upowszechnianie efektywnych form transportu • Rozbudowa infrastruktury na rzecz społeczeństwa informacyjnego • Lepsze wykorzystanie dróg wodnych • Rozwój transportu zbiorowego • Rozwój komunikacji lotniczej	1.1.; 1.2.; 1.3.; 1.4.
POPRAWA STANU ŚRODOWISKA I RACJONALNE GOSPODAROWANIE JEGO ZASOBAMI	• Wsparcie ochrony przyrody • Ochrona krajobrazu • Ochrona zasobów leśnych i racjonalne ich wykorzystanie • Wykorzystanie, racjonalizacja gospodarki zasobami kopalin oraz ograniczanie skutków ich eksploatacji • Ograniczanie emisji substancji do atmosfery • Uporządkowanie gospodarki odpadami • Poprawa gospodarki wodno-ściekowej • Ochrona zasobów wodnych i wzrost bezpieczeństwa powodziowego • Poprawa przyrodniczych warunków dla rolnictwa • Promocja postaw ekologicznych • Zintegrowany system zarządzania środowiskiem przyrodniczym • Poprawa stanu akustycznego województwa	2.1.; 2.3.
LEPSZE ZARZĄDZANIE ENERGIĄ	• Rozwój produkcji i wykorzystanie alternatywnych źródeł energii	2.3.
WZMOCNIENIE POTENCJAŁU GOSPODARCZEGO REGIONU	• Zwiększenie innowacyjności przedsiębiorstw • Wzmocnienie roli nauki i badań dla innowacji i rozwoju gospodarczego • Rozwój sieci i kooperacji w gospodarce regionu • Rozbudowa instytucji otoczenia biznesu • Tworzenie warunków rozwoju inteligentnych specjalizacji, w tym wspieranie sektorów kreatywnych w gospodarce • Rozwój instrumentów finansowych dla	3.1.; 3.2.; 5.2.

	gospodarki • Doskonalenie kadr gospodarki • Przygotowanie i racjonalne wykorzystanie terenów inwestycyjnych • Tworzenie warunków dla ekspansji gospodarki województwa na rynki zewnętrzne • Poprawa warunków dla rozwoju rolnictwa i przetwórstwa rolnego • Rozwój gospodarki społecznej • Rozwój „srebrnego” sektora gospodarki • Rozwój biznesu i usług zdrowotnych	
WZROST KOMPETENCJI MIESZKAŃCÓW I ZATRUDNIENIA	• Poprawa warunków, jakości i dostępności edukacji • Wsparcie szkolnictwa wyższego • Promocja przedsiębiorczości i zatrudnialności • Rozwój oraz promocja postaw kreatywnych i innowacyjnych • Wzmocnienie szkolnictwa zawodowego i technicznego oraz poprawa organizacji rynku pracy • Rozwój kształcenia ustawicznego	4.1.; 4.2.
ZWIĘKSZANIE ZASOBÓW ORAZ WYRÓWNYWANIE POTENCJAŁÓW SPOŁECZNYCH WOJEWÓDZTWA	• Wzmacnianie aktywności zawodowej • Poprawa sytuacji i przeciwdziałanie zagrożeniom demograficznym • Poprawa stanu zdrowia mieszkańców i opieki zdrowotnej • Promocja zdrowego stylu życia • Wzmacnianie włączenia społecznego • Wzmocnienie systemu usług i pomocy społecznej • Kształtowanie skłonności mieszkańców do zaspokajania potrzeb wyższego rzędu • Budowa kapitału społecznego na rzecz społeczeństwa obywatelskiego • Ochrona zasobów, standardu i jakości życia rodziny • Ochrona i utrwalanie dziedzictwa kulturowego • Poprawa warunków mieszkaniowych	4.3.; 4.4.; 5.1.; 5.3.; 6.1.
WZROST BEZPIECZEŃSTWA I SPRAWNOŚCI ZARZĄDZANIA REGIONEM	• Tworzenie warunków dla zarządzania rozwojem regionu • Budowa wizerunku województwa i jego promocja • Sprawna, innowacyjna administracja samorządowa • Budowa partnerstwa dla innowacji • Budowa regionalnych systemów zabezpieczania i reagowania na zagrożenia • Rozwój współpracy terytorialnej	2.2.; 6.2.

6.3. Określenie zbieżności Strategii Rozwoju Gminy Kotlin na lata 2016-2025 z Wielkopolskim Regionalnym Programem Operacyjnym na lata 2014-2020

Z momentem przystąpienia Polski do Unii Europejskiej samorządy zyskały możliwość pozyskania środków finansowych na dofinansowanie różnych przedsięwzięć, w tym inwestycyjnych.

Z punktu widzenia samorządów gminnych, najważniejszy jest Wielkopolski Regionalny Program Operacyjny na lata 2014-2020.

Poniżej przedstawiono listę tych projektów strategicznych gminy Kotlin, które kwalifikują się do uzyskania pomocy, przyporządkowanych do odpowiednich priorytetów w ramach nowego WRPO.

Tabela 4. Zgodność projektów strategicznych z priorytetami WRPO 2014+

Oś priorytetowa	Działanie	Zgodność projektu strategicznego gminy Kotlin
INNOWACYJNA I KONKURENCYJNA GOSPODARKA	• Wsparcie infrastruktury B+R w sektorze nauki • Wzmocnienie potencjału innowacyjnego przedsiębiorstw Wielkopolski • Wsparcie przedsiębiorczości i infrastruktury na rzecz rozwoju gospodarczego • Internacjonalizacja gospodarki regionalnej • Wzmocnienie konkurencyjności przedsiębiorstw	2.2.; 3.1.; 3.2.; 6.2.
ENERGIA	• Wytwarzanie i dystrybucja energii ze źródeł odnawialnych • Poprawa efektywności energetycznej w sektorze publicznym i mieszkaniowym • Wspieranie strategii niskoemisyjnych w tym mobilność miejska	2.3.
ŚRODOWISKO	• Zapobieganie, likwidacja skutków klęsk żywiołowych i awarii środowiskowych • Gospodarka odpadami • Gospodarka wodno-ściekowa • Zachowanie, ochrona, promowanie i rozwój dziedzictwa naturalnego i kulturowego • Ochrona przyrody	2.1.
TRANSPORT	• Infrastruktura drogowa regionu • Transport kolejowy	1.1.; 1.2.; 1.3.; 1.4.
WŁĄCZENIE SPOŁECZNE	• Aktywna integracja • Usługi społeczne i zdrowotne • Ekonomia społeczna	4.3.; 5.1.; 5.2.; 5.3.; 6.1.
EDUKACJA	• Ograniczenie i zapobieganie przedwczesnemu kończeniu nauki	4.1.

	szkolnej oraz wyrównanie dostępu do edukacji przedszkolnej i szkolnej • Uczenie się przez całe życie • Wzmocnienie oraz dostosowanie kształcenia i szkolenia zawodowego do potrzeb rynku pracy	
INFRASTRUKTURA DLA KAPITAŁU LUDZKIEGO	• Inwestycje w infrastrukturę zdrowotną i społeczną • Rewitalizacja obszarów problemowych • Inwestowanie w rozwój infrastruktury edukacyjnej i szkoleniowej	4.2.; 4.4.

6.4. Określenie zbieżności Strategii Rozwoju Gminy Kotlin na lata 2016-2025 z Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020

Dla gmin wiejskich duże znaczenie ma także dedykowany im Program Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020. Sam samorząd gminny i jego instytucja kultury będą mieli możliwość pozyskania środków w ramach działania „Podstawowe usługi i odnowa wsi na obszarach wiejskich”.

Konkretne dziedziny wsparcia przedstawiono w poniższej tabeli.

Tabela 5. Zgodność projektów z działaniem „Podstawowe usługi i odnowa wsi na obszarach wiejskich” Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020

Działanie	Wyszczególnienie	Podziałanie	Zgodność projektu strategicznego z gminą Kotlin
PODSTAWOWE USŁUGI I ODNOWA WSI NA OBSZARACH WIEJSKICH	Budowa lub modernizacja dróg lokalnych	Wsparcie inwestycji związanych z tworzeniem, ulepszaniem lub rozbudową wszystkich rodzajów małej infrastruktury, w tym inwestycji w energię odnawialną i w oszczędzanie energii	1.1.; 1.2.; 1.3.; 1.4.; 2.1.; 3.1.; 3.2.; 4.3.; 4.4.; 5.1.; 5.3.
	Gospodarka wodno-ściekowa		
	Inwestycje w obiekty pełniące funkcje kulturalne lub kształtowanie przestrzeni publicznej	Wsparcie inwestycji w tworzenie, ulepszanie i rozwijanie podstawowych usług dla ludności wiejskiej, w tym rekreacji i kultury, i powiązanej infrastruktury	
	Inwestycje w targowiska lub obiekty budowlane przeznaczone na cele promocji lokalnych produktów		

	Ochrona zabytków i budownictwa tradycyjnego	Wsparcie badań i inwestycji związanych z utrzymaniem, odbudową i poprawą stanu dziedzictwa kulturowego i przyrodniczego wsi, krajobrazu wiejskiego i miejsc o wysokiej wartości przyrodniczej, w tym dotyczące powiązanych aspektów społeczno-gospodarczych oraz środków w zakresie świadomości środowiskowej	
WSPARCIE DLA ROZWOJU LOKALNEGO W RAMACH INICJATYWY LEADER (RLKS – ROZWÓJ LOKALNY KIEROWANY PRZEZ SPOŁECZNOŚĆ)	Wdrażanie lokalnych strategii rozwoju	Wsparcie na wdrażanie operacji w ramach strategii rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność	2.2.; 6.1.; 6.2.
	Wdrażanie projektów współpracy	Przygotowanie i realizacja działań w zakresie współpracy z lokalną grupą działania	
	Wsparcie kosztów bieżących i aktywizacji	Wsparcie na rzecz kosztów bieżących i aktywizacji	
	Wsparcie przygotowawcze	Wsparcie przygotowawcze	

7. WDRAŻANIE STRATEGII ROZWOJU GMINY

Opracowanie, a następnie zatwierdzenie przez Radę Gminy dokumentu Strategii, to dopiero pierwszy etap cyklu zarządzania strategicznego Gminą. Kolejne jego elementy to:

- wdrażanie zapisów Strategii
- monitorowanie wdrażania Strategii
- ewaluacja (ocena) skutków realizacji działań
- ewentualne korekty planu i jego aktualizacja.

7.1. Wdrażanie zapisów Strategii

Wspólny wysiłek wielu osób, które przyczyniły się najpierw do opracowania szczegółowej diagnozy stanu gminy, a następnie Strategii jej rozwoju na następnych 10 lat, pójdzie na marne, jeżeli zaproponowane w niniejszym dokumencie projekty nie będą realizowane. Niestety, często zdarza się, że strategia po uchwaleniu staje się martwym dokumentem, do którego nigdy więcej już się nie sięga.

Strategia powinna być dokumentem żywym – powinna być po prostu podstawowym planem działania, wyznaczającym kluczowe kierunki przedsięwzięć samorządu lokalnego i wskazującym sposoby ich osiągania. Właśnie po to w pracach nad opracowywaniem Strategii wiele czasu poświęcono na rozpisanie każdego projektu strategicznego na zadania, czas wykonania, wykonawców i podmioty współpracujące.

Aby zaakceptowane przez Radę Gminy zapisy Strategii były realizowane, potrzebny jest organ, który będzie odpowiedzialny za rozdzielanie zadań, śledzenie postępów w ich wdrażaniu, okresową ocenę, nanoszenie korekt i uzupełnień oraz prowadzenie do dokumentu nowych propozycji. W przypadku gminy Kotlin organem tym będzie Wójt, który będzie realizował powyższe zadania w dużej mierze poprzez Zespół ds. Strategii.

Zespół będzie corocznie (do końca marca) przygotowywał sprawozdanie z realizacji Strategii w poprzednim roku, zawierające informacje o zadaniach ukończonych, zadaniach będących w trakcie wykonywania oraz zadaniach nie rozpoczętych wraz z wyjaśnieniem przyczyn ewentualnych opóźnień. Konsekwencją wniosków, zawartych w sprawozdaniu może być propozycja nanoszenia zmian w dokumencie, polegających na przykład na zmianach terminów, usuwaniu, czy też dodawaniu określonych zapisów. W następnej kolejności sprawozdanie będzie prezentowane przez Wójta na absolutoryjnym posiedzeniu Rady Gminy.

7.2. Monitoring realizacji Strategii

Monitoring to proces regularnego zbierania i analizowania informacji, dotyczących wdrażania Strategii, prowadzony w trakcie realizacji Strategii. **Ma on odpowiedzieć na pytanie, czy coś, co zostało zaplanowane, faktycznie zostało zrobione.** Monitoring

jest rodzajem alarmu, który informuje, gdy wdrażanie przebiega niezgodnie z planem. Dzięki niemu można:

- podjąć działania zaradcze
- skorygować plany
- zminimalizować skutki nieprzewidzianych zdarzeń.

Proces monitorowania powinien objąć następujące etapy:

- zdobycie wiedzy na temat tego, co w danym momencie powinno zostać już osiągnięte
- sprawdzenie, co faktycznie już zrobiono
- porównanie obydwu informacji i przygotowanie wniosków, czy możliwa jest terminowa realizacja planów
- w zależności od osiągniętych wyników – przygotowanie propozycji korekt
- dokonanie zmian w planach.

Planując system monitoringu należy pamiętać, że plany to tylko prognozy i nie gwarantują one pełnego wykonania. Trzeba zdawać sobie sprawę, że mogą się zdarzyć odchylenia i określić, jaka skala tych odchyłeń będzie dla nas akceptowalna.

Monitoringiem w przypadku gminy Kotlin zajmować się będzie Zespół ds. Strategii. W przypadku identyfikacji poważnych problemów w realizacji któregoś z projektów (mogących skutkować całkowitym lub częściowym niezrealizowaniem, albo opóźnieniem), Koordynator Zespołu będzie zgłaszał ten fakt Wójtowi w celu omówienia zaistniałej sytuacji i podjęcia środków zaradczych.

Po to, aby dokument Strategii pełnił faktyczną rolę podstawowego narzędzia zarządzania gminą, powinien on być zaopatrzony w mierniki, za pomocą których będzie można śledzić, czy realizowane zadania faktycznie przyczyniają się do osiągnięcia pożądanego stanu rozwoju, zapisanego w wizji gminy.

Dla gminy Kotlin sporządzono indywidualny zestaw mierników, będących odzwierciedleniem zmian poziomu życia na jej terenie. Są to:

- 1) Liczba mieszkańców gminy
- 2) Poziom dochodów gminy na 1 mieszkańca
- 3) Udział wydatków majątkowych w łącznych wydatkach gminy
- 4) Odsetek gospodarstw domowych, posiadających dostęp do sieci kanalizacji sanitarnej, bądź posiadających przydomową oczyszczalnię ścieków
- 5) Długość utwardzonych dróg gminnych
- 6) Odsetek środowisk, korzystających z pomocy społecznej
- 7) Liczba przestępstw
- 8) Liczba wykroczeń
- 9) Powierzchnia gminy, objęta miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego
- 10) Liczba podmiotów gospodarczych (REGON)
- 11) Liczba bezrobotnych mieszkańców
- 12) Wyniki sprawdzianu uczniów klas VI
- 13) Wyniki egzaminu gimnazjalnego.

Oceniając w kolejnych latach skutki realizacji Strategii należy wziąć pod uwagę to, że:

- Wartości mierników 1, 2, 3, 4, 5, 9 i 10 powinny się sukcesywnie zwiększać.
- Wartości mierników 6, 7, 8 i 11 powinny się sukcesywnie zmniejszać.
- Jeżeli chodzi o mierniki 12 i 13, czyli wyniki testów uczniów klas VI szkół podstawowych i III klas gimnazjów, to nie powinny one być gorsze niż średnia dla województwa wielkopolskiego. Oczywiście, jeżeli egzaminy te zostaną zlikwidowane w ramach zapowiadanej reformy oświaty, trzeba będzie użyć innych porównywalnych wskaźników.

7.3. Ocena skutków realizacji Strategii (ewaluacja)

Ocena (ewaluacja) to spojrzenie na realizację Strategii z punktu widzenia osiągnięcia rezultatów, wpływów i potrzeb, które miały być osiągnięte. **Ma ona odpowiedzieć na pytanie, czy coś zostało zrobione dobrze.**

Ocena powinna być prowadzona przez cały okres wdrażania Strategii. Konsekwencjami negatywnej oceny w trakcie realizacji Strategii może być:

- zakończenie danego zadania wcześniej
- zmiana celów
- zmiana sposobów realizacji.

Z kolei ocena końcowa nie wpływa na strategię w trakcie jej realizacji, ale może skutkować nowymi projektami w nowej Strategii. Służy ona zbieraniu doświadczeń i wyciąganiu wniosków na przyszłość.

W trakcie dokonywania oceny należy odpowiedzieć na poniższe pytania:

1. Czy poszczególne zadania zostały wdrożone na czas, w ramach założonego budżetu i czy zostały osiągnięte zaplanowane efekty? Jeżeli nie, to:
 - Dlaczego tak się stało?
 - Co możemy zrobić w przyszłości, aby uniknąć błędów?
2. Czy osiągnęliśmy zaplanowane rezultaty (efekty)? Czy beneficjenci są zadowoleni? Jeżeli nie, to:
 - Dlaczego tak się stało?
 - Co możemy zrobić, aby zapewnić lepszą realizację w przyszłości?
 - Co możemy zrobić, aby zwiększyć skuteczność naszych działań?Jeżeli tak, to czy mogliśmy to zrobić bardziej efektywnie (niższy koszt przy takim samym efekcie)?
3. Czy realizacja Strategii przyczyniła się do osiągnięcia naszych celów strategicznych? Czy osiągnięte rezultaty i ich wpływ na cele strategiczne mają długoterminowy charakter? Jeżeli nie, to:
 - Dlaczego tak się stało?
 - Co możemy zrobić, aby osiągnąć bardziej długoterminowy charakter wyników i lepszą ocenę ich wpływu?

- Co możemy zrobić, aby zwiększyć długoterminowy charakter osiągniętych rezultatów?

Za ewaluację skutków wdrażania Strategii Rozwoju Gminy Kotlin będzie odpowiadać Zespół Strategii, przekazując raport do Wójta, a następnie Radzie Gminy.

7.4. Ewentualne korekty planu i jego aktualizacja

Zapisane w Strategii zadania nie powinny być zatwierdzone raz na zawsze – co jakiś czas powinny być one przeglądane i ewentualnie korygowane bądź uzupełniane stosownie do zmieniających się uwarunkowań wewnętrznych i zewnętrznych. Równocześnie do dokumentu Strategii powinny być wprowadzane nowe projekty, wynikające z pojawiających się możliwości (na przykład pozyskanie dodatkowych środków), bądź zgłaszanych potrzeb.

Przesłankami aktualizacji dokumentu Strategii mogą być:

1. Czas – obowiązująca strategia została opracowana co najmniej kilka lat temu i od tej pory nie była aktualizowana
2. Nastąpiły istotne zmiany wewnątrz gminy, a szczególnie w jej otoczeniu, które należy uwzględnić w dokumencie Strategii, np. nowa perspektywa budżetu unijnego, kryzys gospodarczy, współpraca w ramach Powiatu
3. Początek kolejnej kadencji samorządu.

Niniejszy dokument planistyczny powinien mieć charakter kroczący. Najbardziej na początku każdej kolejnej kadencji Rady Gminy powinien być dokonany jego gruntowny przegląd i aktualizacja wraz z przesunięciem okresu programowania. Ewentualne korekty bądź uzupełnienia powinny być dokonywane stosownie do zmieniających się uwarunkowań wewnętrznych i zewnętrznych. Do dokumentu Strategii powinny być wprowadzane nowe projekty, wynikające z pojawiających się możliwości (na przykład pozyskanie dodatkowych środków), bądź identyfikowanych potrzeb.

Rolę koordynatora procesu aktualizacji Strategii Rozwoju Gminy Kotlin będzie pełnić Zespół ds. Strategii. Będzie on zbierał propozycje zmian od szefów poszczególnych komórek organizacyjnych Urzędu Gminy, przewodniczących komisji Rady Gminy oraz szefów jednostek gminnych, a następnie przedstawiać je Wójtowi.

7.5. Informowanie społeczeństwa

Naczelnym celem przygotowania, a następnie wdrażania Strategii jest, zapisane w wizji i misji, zapewnienie mieszkańcom gminy Kotlin jak najbardziej dogodnych warunków do życia, pracy i wypoczynku. Realizacja Strategii ma służyć lokalnej społeczności i wobec tego powinna ona zostać powiadomiona o jej kluczowych zapisach, bowiem uchwalony przez Radę Gminy dokument jest nie tylko „przewodnikiem” dla działań samorządu, ale pełni również funkcję informacyjną dla mieszkańców – powinni oni dowiedzieć się z niej, jakie działania będą w perspektywie kolejnych kilku lat podejmowane przez Urząd Gminy i podległe jednostki.

Oprócz publikacji pełnej wersji Raportu i Strategii w Biuletynie Informacji Publicznej, najważniejsze tezy Strategii zostaną zaprezentowane poprzez stronę internetową gminy i media lokalne.

Ważne jest także cykliczne informowanie lokalnej społeczności o postępach we wdrażaniu Strategii, przede wszystkim poprzez publikację corocznych, syntetycznych sprawozdań.

8. SPIS TABEL

<i>Tabela 1. Zakres czasowy projektów strategicznych.....</i>	<i>37</i>
<i>Tabela 2. Zgodność projektów strategicznych z celami Strategii Rozwoju Kraju 2020</i>	<i>75</i>
<i>Tabela 3. Zgodność projektów strategicznych z celami strategicznymi Województwa</i>	<i>77</i>
<i>Tabela 4. Zgodność projektów strategicznych z priorytetami WRPO 2014+</i>	<i>79</i>
<i>Tabela 5. Zgodność projektów z działaniem „Podstawowe usługi i odnowa wsi na obszarach wiejskich” Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020</i>	<i>80</i>

9. SPIS WYKRESÓW

<i>Wykres 1. Miejscowości pochodzenia respondentów ankiety</i>	<i>12</i>
<i>Wykres 2. Udział poszczególnych grup wiekowych w badaniu ankietowym</i>	<i>13</i>
<i>Wykres 3. Poziom wykształcenia badanej grupy mieszkańców</i>	<i>13</i>
<i>Wykres 4. Status zawodowy badanej grupy mieszkańców Gminy</i>	<i>14</i>
<i>Wykres 5. Zestawienie statusu ekonomicznego badanych z ich poziomem wykształcenia .</i>	<i>15</i>
<i>Wykres 6. Ocena badanych dotycząca warunków życia w Gminie Kotlin (liczba wskazań)</i>	<i>16</i>
<i>Wykres 7. Wskazane przez badanych najważniejsze pozytywne elementy życia w gminie Kotlin (% odpowiedzi respondentów)</i>	<i>17</i>
<i>Wykres 8. Wskazane przez badanych najważniejsze negatywne aspekty życia w gminie Kotlin (% odpowiedzi respondentów)</i>	<i>18</i>
<i>Wykres 9. Najważniejsze działania inwestycyjne na terenie Gminy wskazane przez badanych (% odpowiedzi respondentów)</i>	<i>19</i>
<i>Wykres 10. Najważniejsze działania nieinwestycyjne na terenie Gminy wskazane przez badanych (% odpowiedzi respondentów)</i>	<i>20</i>
<i>Wykres 11. Najważniejsze sprawy do załatwienia na terenie miejscowości zamieszkania ankietowanych (% odpowiedzi respondentów)</i>	<i>21</i>

10. SPIS RYSUNKÓW

<i>Rysunek 1. Układ strategii.....</i>	<i>9</i>
--	----------

ZAŁĄCZNIK 1. FORMULARZ ANKIETY**Strategia Rozwoju Gminy Kotlin na lata 2016-2025**

Szanowni Państwo,

Gmina Kotlin przystąpiła do prac nad sporządzeniem najważniejszego dokumentu planistycznego - **Strategii Rozwoju Gminy Kotlin na lata 2016-2025**.

Jedną z form udziału społeczności lokalnej w tworzeniu w/w opracowania jest niniejsze badanie ankietowe. Dzięki niemu pragniemy poznać Państwa opinie na temat warunków życia na terenie Gminy oraz proponowanych kierunków dalszego rozwoju naszej małej ojczyzny. Z tego powodu prosimy Państwa o poświęcenie kilku minut na wypełnienie niniejszego formularza.

Ankieta jest anonimowa!

Dziękujemy bardzo za udzielone odpowiedzi.

I. Jaka jest Pani/Pana ocena warunków życia w Gminie Kotlin? Proszę zaznaczyć odpowiednią kratkę według skali:

5 - bardzo dobra, 4 - dobra, 3 - przeciętna, 2 - zła, 1 - bardzo zła.

Pytanie/Ocena	5	4	3	2	1	Nie mam zdania
Stan infrastruktury drogowej						
Stan infrastruktury okołodrogowej (chodniki, oświetlenie, ścieżki rowerowe)						
Stan infrastruktury wodociągowej (dostępność wodociągów, jakość wody)						
Stan infrastruktury kanalizacji sanitarnej						
Stan infrastruktury teleinformatycznej (Internet, telefony, zasięg sieci komórkowych)						
Stan środowiska przyrodniczego						
Dostępność kultury i rozrywki						
Dostępność infrastruktury sportu i rekreacji						
Dostępność i standard wychowania dzieci - przedszkola						
Jakość nauczania dzieci na terenie Gminy - szkoły podstawowe						
Jakość nauczania młodzieży na terenie Gminy - gimnazja						
Dostępność sklepów i usług dla ludności na terenie Gminy						
Dostępność usług medycznych na terenie Gminy						
Bezpieczeństwo publiczne w Gminie						
Możliwość podjęcia pracy w Gminie						
Możliwość rozpoczęcia działalności gospodarczej w Gminie						
Powiązania komunikacyjne wewnątrz Gminy (transport zbiorowy)						
Powiązania komunikacyjne Gminy z innymi gminami (transport zbiorowy)						
Estetyka Gminy, tereny zielone						
Wizerunek Gminy w mediach (prasie, radiu, telewizji)						
Obsługa administracyjna mieszkańców w Urzędzie Gminy						
Życzliwość mieszkańców i stosunki dobrosąsiedzkie						

II. Proszę wymienić 2 najważniejsze pozytywne elementy życia w Gminie Kotlin:

1.

2.

III. Proszę wymienić 2 najważniejsze problemy (negatywne aspekty) życia w Gminie Kotlin:

1.

2.

IV. Proszę wskazać 3 najważniejsze działania inwestycyjne (budowlane, remontowe) na terenie całej Gminy Kotlin, na które powinny w pierwszej kolejności zostać wydatkowane środki z budżetu Gminy:

1.

2.

3.

V. Proszę wskazać 3 najważniejsze działania nieinwestycyjne (czyli zadania społeczne, wydarzenia rekreacyjne, kulturalne, itp.) na terenie Gminy Kotlin, na które powinny w pierwszej kolejności zostać wydatkowane środki z budżetu Gminy:

1.

2.

3.

VI. Proszę wskazać 3 najważniejsze SPRAWY DO ZAŁATWIENIA NA TERENIE MIEJSCOWOŚCI, W KTÓREJ PAN/PANI MIESZKA:

1.

2.

3.

INNE UWAGI/OPINIE

.....

.....

.....

.....

Proszę uzupełnić poniższą tabelkę

Wiek	18-29 lat	30-39 lat	40-49 lat		50-59 lat	pow. 60 lat	
Płeć	Mężczyzna				Kobieta		
Wykształcenie	Wyższe	Policealne	Średnie		Zawodowe	Podstawowe/Gimnazjalne	
Status zawodowy	Pracownik etatowy	Przedsiębiorca	Rolnik	Uczeń Student	Emeryt Rencista	Niepracujący	Inny
Miejsce i okres zamieszkania	Miejscowość zamieszkania		Okres zamieszkania w Gminie (w latach)				
			do 5	6-10	11-20	pow. 20	